

Brandweertzorg Ede in beeld

Noodzaak en meerwaarde post Stadspoort gewogen

Evaluatierapport

26 juli 2021

COLOFON

Titel: Brandweezorg Ede in beeld, noodzaak en meerwaarde post Stadspoort gewogen

Datum: 26 juli 2021

Status: Eindconcept

Bestuurlijk opdrachtgever:

Burgemeester René Verhulst

Ambtelijk opdrachtgever:

Vera Willemsen

Opdrachtnemer:

Evaluatiecommissie Zorgvuldige overgang, o.l.v. de heer A. van Dijk

Samenstelling evaluatiecommissie:

A. van Dijk, R. Weewer, A. Hazeleger, W. Kusters, P. Schut, D. Oudijn,
B. van Steenis, J. Groenendijk, R. Moraal, R. Hulshof, R. Polman,
A. Overbeeke

Inhoud

Managementsamenvatting	4
Woord vooraf	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Procesverloop	6
2 Doel en opdracht	8
2.1 Doel	8
2.2 Opdracht	8
3 Onderzoeksvraag 1: noodzaak	9
3.1 Aanpak	9
3.2 Resultaten	11
3.2.1 Selectie woningen / woongebouwen voor bepalen brandweezorg	12
3.2.2 Bepaling noodzaak / theoretisch, volgens besluit AB 2015	12
3.2.3 Gebiedsgerichte opkomsttijden	13
3.2.4 Slagkracht	14
4 Onderzoeksvraag 2: meerwaarde	16
4.1 Aanpak	16
4.2 Resultaat deel 1: meerwaarde Stadspoort vanuit historisch perspectief	16
4.2.1 Ontstaan van de post en meerwaarde tot op heden	16
4.2.2 Meerwaarde van de ligging van de post	18
4.2.3 Meerwaarde voor de slagkracht	18
4.2.4 De waarde van post Stadspoort als extra uitruklocatie	19
4.2.5 Meerwaarde behoud vrijwilligers voor de brandweezorg	19
4.2.6 Gemeenschap	19
4.2.7 Ontwikkelingsmogelijkheden	20
4.3 Resultaat deel 2: meerwaarde voor de brandweezorg	20
4.3.1 Meerwaarde voor 1 ^e TS	20
4.3.2 Meerwaarde voor slagkracht: leveren van de 2 ^e TS.	22
4.3.3 Meerwaarde gebiedsgerichte opkomsttijden	23
4.3.4 Meerwaarde in dekkingspercentage van post Stadspoort berekend met locatie Peppelensteeg	24
4.4 Resultaat deel 3: meerwaarde voor de dekking vertaald in kosten	24
5. Conclusies en aanbevelingen	26
5.1 Antwoord op onderzoeksvraag 1	26
5.2 Antwoord op onderzoeksvraag 2: wat is de meerwaarde van post Stadspoort?	26
5.3 Kosten	27
5.4 Aanbevelingen	27
Bijlage 1: Rollen / verantwoordelijkheden van gemeente, db en ab vggm	28
Bijlage 2: Kostenoverzicht	30
Bijlage 3: Uitkomsten berekening dekkingspercentages	31
Bijlage 4: Bevolking, woningbouw en infrastructurele projecten in ede-stad tot 2030	32
Bijlage 5: Gebiedsgerichte opkomsttijden	35

Managementsamenvatting

De noodzaak en meerwaarde van post Ede-Stadspoort is onderzocht door een evaluatiecommissie en de onderzoeksresultaten zijn in dit eindrapport vastgelegd.

De evaluatiecommissie is samengesteld uit vertegenwoordiging van post Stadspoort, van VGGM, van de afdelingen Veiligheid en Strategie en Regie van de gemeente Ede en externe deskundigheid van het Instituut Fysieke Veiligheid. Asje van Dijk, voormalig burgemeester van Barneveld, is voorzitter van de evaluatiecommissie.

Voor onderzoek naar de noodzaak van post Stadspoort voor de brandweezorg in Ede-Stad is gekeken naar de toekomstige ontwikkeling van het verzorgingsgebied, naar de brandweezorg van de 1^e Tankautospuit (TS) (dekkingsgraad), naar de slagkracht (dit is het aantal brandweervoertuigen dat de brandweer binnen een bepaalde tijd na melding kan leveren) en naar de nieuwe ontwikkeling van de gebiedsgerichte opkomsttijden, de methode die momenteel in de brandweerbranche wordt gepilot.

Uit de berekeningen blijkt, dat de brandweer, opererend vanuit de Breelaan met de 24/7 beroepsbezetting, met de 1^e TS in 87,7% van de prio 1-meldingen¹ voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse is. In 94,1% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen is ze binnen 10 minuten ter plaatse. De normatieve dekkingspercentages zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM, geven aan dat de brandweer met de 1^e TS volgens de berekeningen in minstens 70% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse moet zijn en in minstens 90% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 10 minuten. Omdat de berekende dekkingspercentages beter zijn dan de minimaal vereiste dekkingspercentages, voldoet de brandweer met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum ruimschoots aan de eisen van het AB-besluit. Ook met de methode Gebiedsgerichte opkomsttijden blijkt, dat met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum de brandweezorg in Ede-Stad goed is te noemen. Ede-Stad kan voor de slagkracht rekenen op de bijdrage van post Ede-Centrum samen met die van de omliggende posten en daarmee blijft de slagkracht voor Ede-Stad overeind, ook na eventuele beëindiging van de brandweezorg vanaf post Stadspoort.

Het resultaat van het onderzoek naar de noodzaak van post Stadspoort is, dat de bijdrage van deze post niet noodzakelijk is om te voldoen aan de visie Basisbrandweezorg zoals die door het Algemeen Bestuur van VGGM is vastgesteld.

Er was en is echter wel een meerwaarde van een post Stadspoort. Het dekkingspercentage voor alle objecten (dat zijn meer objecten dan de woningen/woongebouwen zoals genoemd in de vorige alinea), gerekend met de kazerne aan de Breelaan, verbetert door de bijdrage van post Stadspoort in de avond-nacht-weekendsituatie van 72,8% naar 81,4%. Dit betekent, dat het aantal gevallen waarin de brandweer binnen 8 minuten na melding ter plaatse kan zijn, met 8,6% verhoogt. In de situatie van de locatie voor de nieuwe kazerne (Peppelensteeg) zal dit percentage met 1,3% toenemen.

De slagkracht van de brandweer is mét post Stadspoort groter, doordat voor opschaling in de avond-nacht-weekendsituatie de 2^eTS in het verzorgingsgebied maximaal 3,5 minuut eerder ter plaatse kan zijn, dan een voertuig uit één van de omliggende posten.

1 Prio 1-melding: melding waarbij er sprake is van de noodzaak om zo snel mogelijk ter plaatse te gaan en waarbij sprake is van een dringende taak.

Woord vooraf

Met ingang van 2021 is de organisatie van de brandweezorg voor Ede-Centrum ingrijpend veranderd. De verandering was noodzakelijk omdat de organisatievorm niet meer passend bleek voor de toekomst. Dit had te maken met structurele overschrijdingen van de Arbeidstijdenwet, onder- en overbelasting van medewerkers met invloed op het werkplezier, efficiëntievraagstukken en ongewenste verschillen in arbeidsvoorwaarden.

Eén van de veranderingen was, dat vanaf 1 januari 2021 de brandweezorg vanuit Ede-Centrum bediend wordt door een 24/7 bezetting, met andere woorden, door brandweermensen die 24/7 op de kazerne op de Breelaan verblijven om vanaf daar uit te rukken. Met de keuze voor een 24/7 beroepsorganisatie in Ede-Centrum kan een groter verzorgingsgebied worden bediend dan voorheen. Daarmee werd gekozen voor concentratie van brandweezorg op 1 locatie met de consequentie van sluiting van de post Stadspoort.

Het is bekend met welke inzet en passie de vrijwilligers van post Stadspoort zich inzetten voor hun vak en voor de samenleving. Dit maakt de verandering voor ieder van hen pijnlijk, met name voor de vrijwilligers zelf.

Voor een zorgvuldige overgang heeft de gemeente Ede aan het Algemeen Bestuur van VGGM verzocht om de brandweezorg vanaf post Stadspoort tot uiterlijk 31 december 2021 te continueren en deze periode te gebruiken voor evaluatie. De evaluatie is in handen gelegd van een evaluatiecommissie met betrokkenheid van alle partijen en externe deskundigheid. De commissie kreeg de opdracht om de noodzaak van post Stadspoort voor Ede-Stad te onderzoeken en de meerwaarde van de post voor de brandweezorg te bepalen.

De rapportage die voor u ligt kan onmogelijk de enorme betrokkenheid van de vrijwilligers van Stadspoort beschrijven. Sinds de ingebruikname van de post op 10 juni 1995 is door de vrijwilligers bij nacht en ontij uitgerukt voor brandbestrijding en hulpverlening. Met een gemiddelde van 140 uitrukken per jaar heeft de post een belangrijke bijdrage geleverd aan de brandweezorg in het gebied. Om dit te realiseren hebben de vrijwilligers van de post 365 dagen per jaar gewaarborgd dat er steeds voldoende bezetting was om met een brandweereenheid uit te rukken.

Naast het evalueren van de noodzakelijke brandweezorg voor Ede vanuit de daarvoor gestelde normen, staat het in beeld brengen van de meerwaarde van post Stadspoort centraal in het werk van de evaluatiecommissie. Die meerwaarde is geobjectiveerd in beeld gebracht, maar laat zich bij uitstek zien in gepassioneerde, betrokken, opgeleide, enthousiaste vakmensen met een brede ervaring. Ongeacht de besluiten die volgen op het evaluatieproces, pleit de evaluatiecommissie voor een zorgvuldige inzet van VGGM en gemeente Ede om deze vrijwilligers voor de brandweezorg in Ede en in de regio te kunnen behouden.

Asje van Dijk, voorzitter Evaluatiecommissie 'Zorgvuldige overgang'

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Brandweer Ede-Centrum is op 30 december 2020 overgegaan op een 24-uursdienst (wonen, werken en slapen op de huidige locatie aan de Breelaan). Het uitgangspunt voor de brandweer is, dat voldaan kan worden aan de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten voor brandweezorg in Gelderland-Midden met één post die 24/7 brandweezorg levert voor Ede-Stad. Naar aanleiding van de discussie over het beëindigen van de brandweezorg vanuit post Stadspoort, heeft het college van de gemeente Ede voorgesteld om de post Stadspoort in 2021 voor 6 tot 12 maanden open te houden. Het Algemeen Bestuur van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden heeft ingestemd met dit voorstel (december 2020). De kosten die met dit voorstel samenhangen worden betaald door de gemeente Ede.

De bijbehorende begrotingstekst (gemeente Ede²) luidt als volgt:

De brandweezorg gaat in 2021 over naar een 24-uursdienst in verband met arbeidsvoorwaardelijke verplichtingen. De 24-uursdienst zorgt voor een betere dekking. De consequentie hiervan is de sluiting van de post Stadspoort. Om een zorgvuldige overgang te bewerkstelligen wordt voorgesteld dat de post Stadspoort voor de periode van een half jaar tot een jaar na invoering van de 24-uursdienst, actief is naast de 24-uursdienst. In die periode wordt op basis van objectieve criteria onderzocht wat de precieze impact is van sluiting de post Stadspoort op de noodzakelijke brandweezorg.

Het beëindigen van de brandweezorg vanuit post Stadspoort heeft impact op de vrijwilligers die al jaren garant staan voor een goede inzet. Aan alle vrijwilligers van post Stadspoort wordt door de VGGM de mogelijkheid geboden om de loopbaan voort te zetten in een vrijwillige functie in de nieuwe organisatie van post Ede-Centrum.

Enkele begrippen, die deze rapportage gebruikt voor uitleg over de brandweezorg en over het verzorgingsgebied van de brandweer, zijn:

Met gemeente Ede wordt het verzorgingsgebied bedoeld, waarin de brandweezorg is georganiseerd met het netwerk van 8 posten in dit gebied.

Met Ede-Stad wordt het stedelijk gebied in de plaats Ede bedoeld, zoals dat wordt gebruikt in het dekkingsplan Brandweer.

Met Ede-Centrum wordt de brandweerpost bedoeld, die nu is gevestigd aan de Breelaan en waarvoor de nieuwe locatie Peppelensteeg is bepaald.

Post Ede-Stadspoort is de brandweerpost welke onderwerp is van deze evaluatie

2 Programmabegroting gemeente Ede, vastgesteld door de gemeenteraad 12 november 2020.

1.2 Procesverloop

Het proces zorgvuldige overgang 24-uursdienst Ede-Centrum en post Stadspoort kent het volgende verloop:

- In december 2020 is gestart met de 24-uursdienst vanuit post Ede-Centrum
- Door VGGM zijn objectieve criteria bepaald voor monitoring van de precieze impact van sluiting post Stadspoort op de noodzakelijke brandweezorg³. De commissie heeft kritisch naar deze criteria gekeken en heeft deze overgenomen voor de uitvoering van de opdracht.
- Opdracht⁴ is verstrekt aan de evaluatiecommissie, bestaande uit:
 - Voorzitter: Asje van Dijk (voormalig burgemeester Barneveld)
 - Inhoudelijk deskundige: Ricardo Weewer (lector brandweerkunde IFV)
 - 2 vertegenwoordigers post Stadspoort (André Hazeleger en Wilbert Kusters)
 - 2 vertegenwoordigers Ede-centrum (Peter Schut en Dick Oudijn)
 - Afdeling Strategie en Regie gemeente Ede (Bart van Steenis en Joost Groenendijk)
 - Afdeling Veiligheid gemeente Ede (Corrina Bajema, waargenomen door René Moraal)
 - Vertegenwoordiging van VGGM (Robert Polman)
- Januari tot juli 2021: gegevens zijn gemonitord op basis van de objectieve criteria
- April - 1e interne evaluatie gedaan i.v.m. mogelijke kosten
- Juli 2021 - Opleveren evaluatierapport brandweezorg post Stadspoort
- September 2021 - Agendering voor een informatieve raadsbijeenkomst van het evaluatierapport in de gemeenteraad

³ Notitie Zorgvuldige overgang 24-uursdienst Ede-Stad en post Stadspoort van 13 januari 2021.

⁴ Opdracht vastgelegd in projectdocument Proces zorgvuldige overgang 24-uursdienst en post Stadspoort.

2 Doel en opdracht

2.1 Doel

Op basis van de evaluatie moet duidelijk zijn, wat de precieze impact is van sluiting van post Stadspoort op de noodzakelijke brandweezorg in Ede-Stad. De evaluatie is geslaagd, als deze leidt tot antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

1. Is de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk voor Ede-Stad om te voldoen aan de door het AB VGGM vastgestelde visie Basisbrandweezorg (besluit 24 juni 2015) of voldoet post Ede-Centrum zelf al aan deze criteria?
2. Wat is de meerwaarde van de post Stadspoort?

2.2 Opdracht

Het project levert, uitgaande van objectieve criteria, een evaluatierapport op:

1. Waaruit blijkt of de post Stadspoort noodzakelijk is voor de brandweezorg in Ede-Stad en met een beschrijving van de eventuele impact op de brandweezorg bij het sluiten van deze post;
2. Met een beschrijving van de meerwaarde van post Stadspoort ten opzichte van de brandweezorg in Ede-Stad vanuit de post Breelaan.

Activiteiten die binnen het project vallen, zijn:

- Uitleg geven over de opzet van de evaluatie inclusief onderzoeksmethodiek
- Portefeuillehouder en directeur VGGM informeren over de voortgang
- Objectieve criteria voor de evaluatie formuleren
- Inzetten op goede samenwerking tussen alle partijen (VGGM, vrijwilligers, gemeente)
- Objectiveren en valideren van de onderzoeksgegevens
- Opleveren van een evaluatierapport, dat van zodanige kwaliteit is, dat het met het college B&W en de raad besproken kan worden

Bovendien is afgesproken dat het rapport voor dit onderwerp een beschrijving geeft van de rollen en verantwoordelijkheden van de gemeente, DB VGGM en van AB VGGM met de beleidsvrijheid van dezen (opgenomen als bijlage 1).

3 Onderzoeksvraag 1: noodzaak

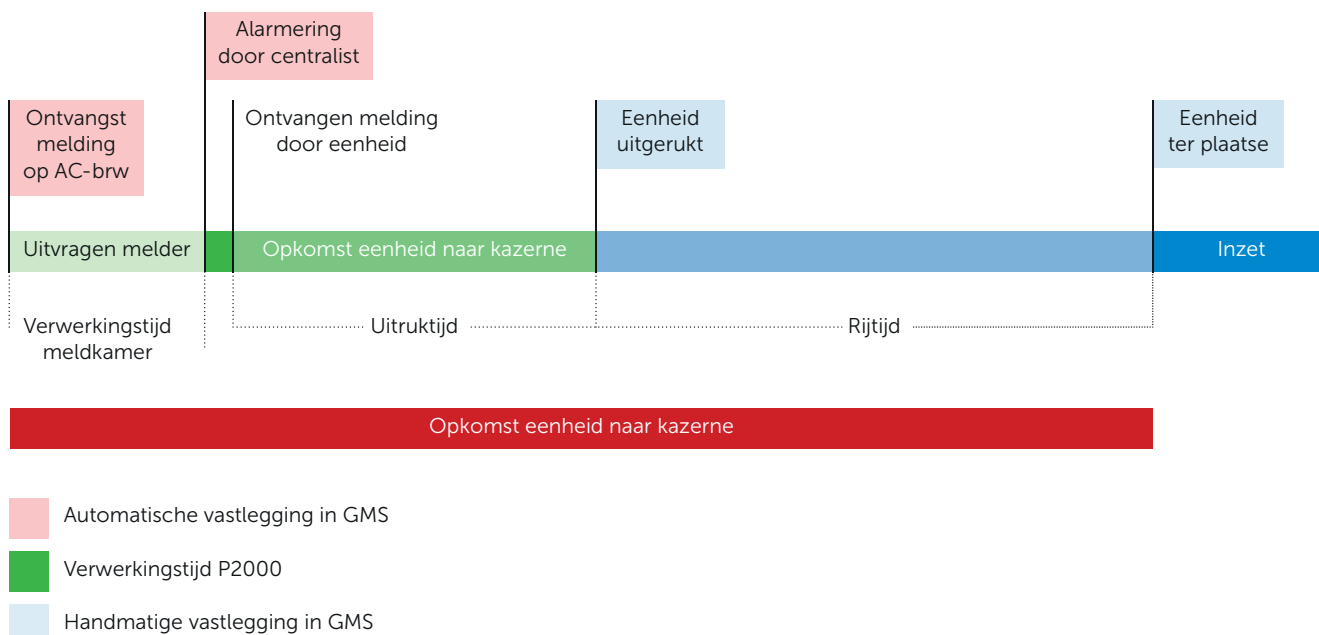
3.1 Aanpak

Het antwoord op de eerste onderzoeksvraag (of de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk is voor de basisbrandweezorg in Ede-Stad) luidt 'ja' of 'nee'. De aanpak om antwoord te krijgen op de deze vraag is gericht op het verzamelen van gegevens die aantonen of de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk is. In dit hoofdstuk wordt daarom alleen gerekend met de bijdrage van post Ede-Centrum. Als aangetoond wordt, dat met alleen de bijdrage van post Ede-Centrum, vanuit de gestelde VGGM-normen de noodzakelijke brandweezorg geleverd kan worden, dan is de bijdrage van post Stadspoort niet noodzakelijk.

Met 'noodzakelijk' voor brandweezorg wordt het volgende bedoeld:

- voldoen aan de door het Algemeen Bestuur VGGM vastgestelde normen voor Basisbrandweezorg
- voldoen aan gebiedsgerichte opkomsttijden
- voldoen aan paraatheid (meten of voldoende bezetting aanwezig is)
- blijvend voldoen aan de normen voor brandweezorg, rekening houdend met de ontwikkelingen in de gemeente Ede

Figuur 1 legt de begrippen uitruktijd, opkomsttijd en rijtijd uit.

Figuur 1: schematische weergave opkomsttijd en elementen daarvan (bron rapport Ter Plaatse! van Inspectie V en J)

Intermezzo

Dekkingsplan is de methode die in de brandweerbranche gebruikelijk is voor het bepalen van de mate van brandweezorg. Een uitkomst van de methode 'dekkingsplan' is het dekkingspercentage. Hoe hoger het dekkingspercentage, hoe beter de brandweezorg. Het Algemeen Bestuur heeft in 2015 de dekkingspercentages als volgt vastgesteld ⁵:

- *de brandweer kan bij 70% van alle prio 1-meldingen voor brand in woning / woongebouw binnen 8 minuten ter plaatse zijn*
- *de brandweer kan in 90% van alle prio 1-meldingen voor brand in woning / woongebouw binnen 10 minuten ter plaatse zijn*
- *in de resterende 10% wordt de maximale opkomsttijd van 18 minuten niet overschreden.*

Bij alarmering na opschaling is de 2^e TS maximaal vijftien minuten na de 1^e TS ter plaatse ⁶.

Meetbare criteria voor brandweezorg zijn:

- tijd: de werkelijke opkomsttijd van de brandweer is meetbaar. Met een trackingsysteem zijn in de evaluatieperiode de werkelijk gepresteerde tijden geregistreerd. De gemeten opkomsttijd brandweer (verwerkingstijd Meldkamer, uitruktijd, rijtijd) is gebruikt om de uitgangspunten die zijn gebruikt voor de dekkingsplanberekening te verifiëren
- middelen: de middelen (uitrukvoertuigen en equipment) waarmee de brandweer ter plaatse komt, zijn meetbaar. Dit criterium kan worden gebruikt om te bepalen of de bijdrage van Stadspoort noodzakelijk is voor voldoende slagkracht
- personeel: de paraatheid van de brandweer is meetbaar. Incomplete bezetting tijdens de evaluatieperiode is geregistreerd (aantal keer en tijdsduur per keer)

De berekeningen zijn gedaan met en volgens de systematiek van de software 'Care-module' (CARtografische Exploratie).

Voorafgaand aan de evaluatie heeft de evaluatiecommissie zich gerealiseerd dat er in het onderzoek aan aantal keuzevraagstukken aan de orde zou kunnen zijn, zoals bijvoorbeeld:

- Gebruikmaken van de regionaal vastgestelde uitruktijden voor de dekkingsplanberekening of gebruikmaken van de geregistreerde uitruktijden sinds 2021?
- Uitgaan van de locatie voor de nieuwe brandweerkazerne van Ede-Centrum en/of uitgaan van de huidige locatie op de Breelaan?
- Gelden de huidige normen voor de opkomsttijden (zoals die zijn vastgesteld door het AB) of gelden de gebiedsgerichte opkomsttijden?
- Richt de evaluatie zich op Ede anno 2030 (in de zin van bevolkingsgroei, ontwikkeling woningbouw en infrastructurele projecten) en/of op de huidige situatie?

Voor evaluatie zijn alle uitgangspunten beschouwd. In de aanpak is er vervolgens voor gekozen om de uitgangspunten welke leiden tot de meest ongunstige uitkomsten op te nemen in de rapportage. Bijvoorbeeld: de regionaal vastgestelde uitruktijden zijn voor post Ede-Centrum bepaald op 1 minuut 25 seconden overdag en 1 minuut 35 seconden in de avond-nacht-weekend situatie. Voor post Ede-Stadspoort bedraagt de regionaal vastgestelde uitruktijd 3 minuten 55 seconden. De gemeten uitruktijden van deze posten zijn sinds invoering van de 24 uursdienst korter, dit betekent dat de brandweer in 2021 laat zien dat ze sneller kan uitrukken. Door in deze rapportage de regionaal vastgestelde uitruktijden als uitgangspunt te nemen, is aannemelijk dat in de werkelijkheid een betere prestatie geleverd kan worden. Dit komt de betrouwbaarheid van het antwoord op de evaluatievragen ten goede. Door een kleine groep met betrokkenheid van alle partijen is bepaald welke uitgangspunten tot de meest ongunstige uitkomsten leiden.

Argumentatie voor deze aanpak: stel, dat in de rapportage een gunstige situatie voor brandweezorg wordt gepresenteerd, dan kan twijfel ontstaan over de mate van brandweezorg in de werkelijke situatie. Daarom zijn voor de rapportage uitgangspunten genomen die leiden tot de meest ongunstige situatie. De lezer kan ervan uitgaan dat de prestatie van de brandweer in de werkelijkheid beter is.

5 Visie Basisbrandweezorg, Algemeen Bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden, vergadering 24 juni 2015.

6 Op basis van hetgeen gesteld is in de Visie Basisbrandweezorg (zie pagina 16 van de Visie Basisbrandweezorg) wordt voor de 2^e TS een opkomsttijd van 15 minuten aangehouden.

De volgende uitgangspunten voor wat betreft de verwerkingstijd meldkamer en de uitruktijden leiden tot de meest ongunstige uitkomsten:

- verwerkingstijd Meldkamer: 1 minuut 2 seconden
- uitruktijd Stadspoort in avond-nacht-weekend: 3 minuten 55 seconden
- uitruktijd Ede-Centrum avond-nacht-weekend: 1 minuut 35 seconden
- uitruktijd Ede-Centrum overdag: 1 minuut 25 seconden

De berekeningen laten zien dat de uitkomsten voor de opkomsttijd, gerekend vanaf de locatie Peppelensteeg voor post Ede-Centrum beter zijn dan de uitkomsten gerekend vanaf de locatie Breelaan. In de rapportage zijn de uitkomsten met uitgangspunt locatie Breelaan opgenomen.

De opkomsttijden (zoals die zijn vastgesteld door het AB) en de gebiedsgerichte opkomsttijden leiden tot moeilijk vergelijkbare uitkomsten, daarom zijn beide uitkomsten in beeld gebracht. De situatie ⁷ voor Ede anno 2030 (in de zin van bevolkingsgroei, ontwikkeling woningbouw en infrastructurele projecten) (zie bijlage) en de huidige situatie ontlopen elkaar voor wat betreft het aspect dekkingspercentage en brandweezorg nauwelijks. De huidige situatie is gebruikt als uitgangspunt voor de berekeningen die zijn opgenomen in de evaluatierapportage.

Voor de evaluatie zijn de volgende gegevens gebruikt:

- gegevens uit Veiligheidspaspoort: uitrukken zijn geregistreerd in Veiligheidspaspoort, de geregistreeerde gegevens maken het mogelijk om de uitgangspunten over de opkomsttijden voor de dekkingsplanberekening te controleren.
- gegevens van C track: brandweervoertuigen in Ede-Stad zijn ten behoeve van de evaluatie voorzien van apparatuur, die de voertuigbewegingen registreert. De geregistreeerde gegevens maken het mogelijk om de uitgangspunten over de opkomsttijden voor de dekkingsplanberekening te controleren. De gegevens uit C track zijn gebruikt als check op de gegevens uit Veiligheidspaspoort.

De geregistreeerde gegevens die meetellen zijn de (maatgevende ⁸) incidenten prio 1 (woningbrand), daarnaast zijn gegevens meegenomen van de prio 1 uitrukken TS met een bezetting van 6 personen. De niet-maatgevende incidenten tellen voor het bepalen van de noodzaak van de bijdrage van post Stadspoort voor de brandweezorg in Ede-Stad niet mee.

3.2 Resultaten

Het ontstaan van Stadspoort heeft ermeê te maken dat de bezetting van post Ede-Centrum met consignatie tot de komst van de 24-uursdienst, niet voldoende was voor brandweezorg in de avond-nacht-weekend situatie. Overdag was post Ede-Centrum gekazerneerd, met andere woorden: er was bezetting op de post overdag aanwezig. In de avond-nacht-weekendsituatie werd bij een melding voor post Ede-Centrum een ploeg vanaf thuis gealarmeerd met als consequentie een langere uitruktijd en opkomsttijd van post Ede-Centrum in die situatie. Overdag was de bijdrage van post Stadspoort niet nodig. Destijds is post Stadspoort ingericht voor de brandweezorg in de avond-nacht-weekend situatie en die post leverde alleen dan de brandweezorg (met andere woorden: vanwege de kazernering van de bezetting overdag, was de bijdrage van post Stadspoort overdag niet noodzakelijk).

Ingegeven door ontwikkelingen (zoals ook uitgelegd in een aparte notitie voor de gemeente Ede ⁹) is besloten om de beroepsorganisatie met 24/7 bezetting in Ede-Centrum in te richten. Met de 24/7 bezetting kan in de dag en in de avond-nacht-weekend situatie brandweezorg binnen de gestelde kaders worden geleverd. De aanvulling van Stadspoort in de avond-nacht-weekend situatie zou daarmee niet meer noodzakelijk zijn, omdat met de bezetting van Ede-Centrum aan de norm kan worden voldaan.

7 Een toekomstschets (Bevolkingsgroei, ontwikkeling woningbouw en infrastructurele projecten tot 2030, gemeente Ede en de wijken van Ede-stad) is opgesteld ten behoeve van de evaluatiecommissie. De toekomstschets is bijgevoegd als bijlagenummer 4.

8 Bij een maatgevend incident (binnenbrand woning) wordt als minimale slagkracht een basisbrandweereenheid TS6 (dus met een bezetting van 6 personen) gealarmeerd, zoals bedoeld in het Besluit Veiligheidsregio's artikel 3.1.2.

9 Organisatie Brandweezorg Ede-stad, notitie voor de gemeente Ede, 10 oktober 2020.

Voorafgaand aan de resultaten met betrekking tot het criterium tijd, is vastgesteld dat tijdens de evaluatieperiode geen manco's zijn geconstateerd op de criteria personeel en middelen: de momenten dat post Stadspoort tijdens de evaluatieperiode buiten dienst is geweest, zijn niet noemenswaardig.

Conclusie 1: post Stadspoort is tijdens de evaluatieperiode niet noemenswaardig buiten dienst geweest in de avond-, nacht-, weekendsituatie.

3.2.1 Selectie woningen / woongebouwen voor bepalen brandweerzorg

Het Algemeen Bestuur van VGGM heeft in 2015 de dekkingpercentages voor brandweerzorg vastgesteld voor woningen/woongebouwen. Met de methode dekkingplan zijn de berekeningen gedaan:

- voor alle objecten en
- voor woningen/woongebouwen, als een deel van alle objecten.

Het dekkingpercentage zoals dat is berekend voor alle objecten, verschilt van het dekkingpercentage, berekend voor brand in woningen/woongebouwen.

Dit hoofdstuk gebruikt de dekkingpercentages, gerekend met alleen de woningen/woongebouwen. Voor het beantwoorden van de vraag of de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk is voor de basisbrandweerzorg in Ede-Stad heeft de evaluatiecommissie gebruikgemaakt van deze selectie, omdat getoetst is aan de norm van het besluit van het Algemeen Bestuur en die norm geldt voor woningen / woongebouwen.

Het volgende hoofdstuk maakt gebruik van de dekkingpercentages voor alle objecten, omdat in dat hoofdstuk de meerwaarde van post Stadspoort in beeld is gebracht. En die meerwaarde wordt geduid door de toename van het dekkingpercentage, gerekend voor alle objecten.

3.2.2 Bepaling noodzaak / theoretisch, volgens besluit AB 2015

Uitruktijden

Het project 'Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad' heeft met een dekkingplanberekening laten zien, dat post Stadspoort niet noodzakelijk is voor de brandweerzorg in Ede-Stad. Voor de dekkingplanberekening heeft de evaluatiecommissie gecontroleerd of de juiste uitruktijden zijn gehanteerd door deze te toetsen aan de werkelijke uitruktijden zoals die zijn geregistreerd met C Track en met Veiligheidspaspoort. De berekeningen laten zien dat de dekkingpercentages met de werkelijke uitruktijden verbeteren met ca 2% ten opzichte van de uitruktijden zoals die zijn gehanteerd voor de dekkingplanberekening door het project 'Implementatie Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad'.

	Uitruktijden post Ede-Centrum zoals die zijn gehanteerd voor de dekkingplan-berekening door het project 'Implementatie Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad'	Werkelijke uitruktijden post Ede-Centrum in de evaluatieperiode
Dag	1 minuut 25 seconden	1 minuut 15 seconden
Avond-Nacht-Weekend	1 minuut 35 seconden	1 minuut 19 seconden

Conclusie 2: de werkelijk gerealiseerde uitruktijden in de evaluatieperiode zijn beter dan de uitruktijden zoals die door het project 'Implementatie Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad' voor de dekkingplanberekening zijn gebruikt.

Dekkingpercentage voor woningen/woongebouwen

Met de uitruktijden voor post Ede-Centrum (1 minuut 25 seconden overdag en 1 minuut 35 seconden avond-nacht-weekend) is op verzoek van de evaluatiecommissie de dekkingplanberekening uitgevoerd. De dekkingpercentages zijn als volgt:

	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 8 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor brand in woningen/ woongebouwen	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 10 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor brand in woningen/ woongebouwen	Berekende tijden: percentage meldingen waarin maximale opkomsttijd van 18 minuten niet wordt overschreden.
Overdag en avond-nacht- weekend	87,7% (moet meer dan 70% zijn)	94,1% (moet meer dan 90% zijn)	0%

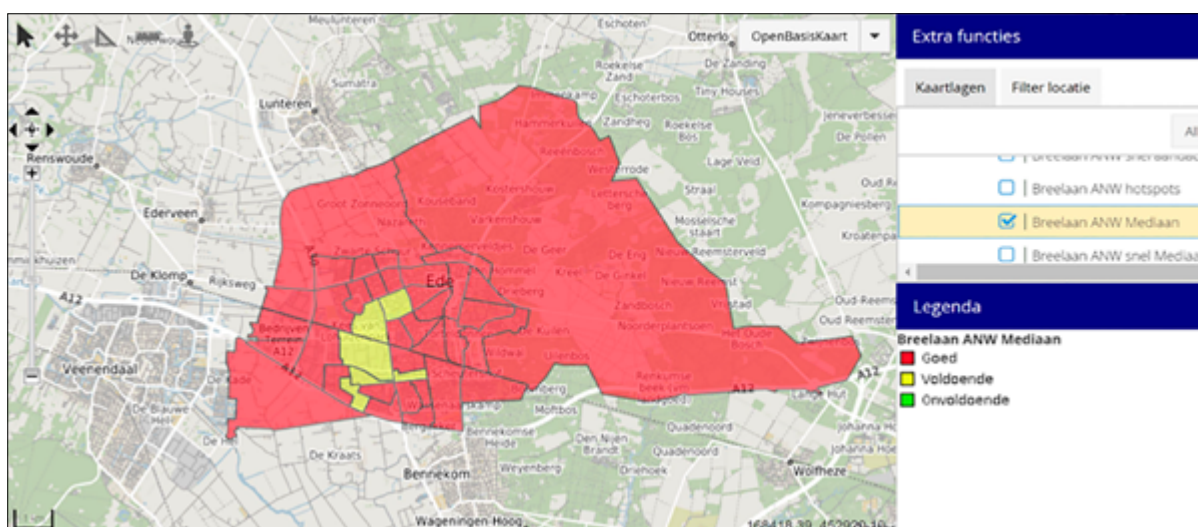
Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de brandweer met alleen de bijdrage vanuit post Ede-Centrum¹⁰, met de 1^e TS in 87,7% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse is, en in 94,1% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 10 minuten ter plaatse is. De dekkingpercentages zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM, geven aan dat de brandweer met de 1^e TS volgens de berekeningen in minstens 70% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse moet zijn en in minstens 90% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 10 minuten ter plaatse moet zijn. De berekende dekkingpercentages zijn beter dan de minimaal vereiste dekkingpercentages.

Conclusie 3: de brandweer voldoet met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum (en zonder de bijdrage van post Stadspoort) ruimschoots aan de door het Algemeen Bestuur VGGM vastgestelde normen voor Basisbrandweezorg.

3.2.3 Gebiedsgerichte opkomsttijden

Momenteel doen 6 veiligheidsregio's een pilot met het opstellen van een dekkingplan volgens de methodiek 'gebiedsgerichte opkomsttijden'. De branche (Brandweer Nederland) heeft deze methodiek reeds geaccepteerd. Het is de bedoeling dat de objectgerichte opkomsttijden bij brand met deze nieuwe methodiek zullen worden vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden. Een uitleg over de gebiedsgerichte opkomsttijden is opgenomen in bijlage 5. De evaluatiecommissie heeft onderzocht of de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk is voor de brandweezorg, gemeten met de methodiek van de gebiedsgerichte opkomsttijden. Deze paragraaf bevat het resultaat van dit onderzoek.

De onderstaande figuur illustreert de brandweezorg voor Ede-Stad, gemeten met gebiedsgerichte opkomsttijden (uitruklocatie Breelaan, uitruktijd 1 minuut 25 seconden overdag en 1 minuut 35 seconden avond-nacht-weekend). De gebiedsgerichte opkomsttijden vormen een andere norm dan de norm zoals die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM in 2015.

Figuur 2: brandweezorg in Ede-Stad, bepaald met gebiedsgerichte opkomsttijden

10 Mits deze beschikbaar is en niet reeds is uitgerukt (gelijktijdig incident).

Met gebiedsgerichte opkomsttijden kent het verzorgingsgebied objecten die als aandachtspunten in het dekkingsplan worden opgenomen. Aandachtspunten zijn gebouwen, die in de gebieden liggen met een bepaald overwegend risico, maar een hoger risico hebben dan het overwegend risico. Voor Ede-Stad bedraagt het aantal aandachtspunten 9. In de systematiek van de gebiedsgerichte opkomsttijden is het niet de bedoeling dat enkel en alleen voor die gebouwen een brandweerkazerne wordt gebouwd. Dat is zo, omdat de systematiek is gebaseerd op overwegend risico en omdat het beschikbaar hebben van een brandweerpost dan disproportioneel zou zijn ten aanzien van het risico (de kans op een incident). De objecten met een hoger risico dan het overwegend risico en die als aandachtspunt worden aangemerkt, komen in het dekkingsplan te staan, met mogelijke nadere maatregelen ter verhoging van brandveiligheid anders dan repressie. Hierbij kan gedacht worden aan extra preventieve maatregelen (bouwkundige, installatietechnische, organisatorische maatregelen).

Conclusie 4: met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum (en zonder die van post Stadspoort) is de brandweezorg in Ede-Stad goed te noemen volgens de gebiedsgerichte opkomsttijden.

3.2.4 Slagkracht

Rondom post Ede-Centrum ligt een netwerk van brandweerposten. De onderstaande tabellen illustreren het aantal TS-en dat de brandweer vanuit het regionale netwerk, binnen 20 minuten na melding, op 2 plaatsen in Ede ter plaatse realiseert. De plaats rotonde Proosdijerveldweg is genomen (omdat die in de nabijheid ligt van een locatie die in beeld was voor de nieuwe brandweerkazerne Ede-Centrum in het locatieonderzoek) en de berekening is gedaan voor een plaats die voor de opkomsttijden ongunstig ligt, te weten Torenveld.

Tabel 1: aantal TS-en ter plaatse op de rotonde Proosdijerveldweg binnen 20 minuten na melding ¹¹

	TS	Dag	TS	ANW*
Ede-Centrum	1 ^e	05:22	1 ^e	05:32
Ede-Stadspoort			2 ^e	08:31
Lunteren	2 ^e	11:52	3 ^e	11:50
Bennekom	3 ^e	13:10	4 ^e	13:16
Ederveen	4 ^e	13:25	5 ^e	13:31
Renswoude	5 ^e	14:41	6 ^e	14:35
Otterlo	6 ^e	16:35	7 ^e	16:17
De Valk			8 ^e	17:57
Veenendaal 1	7 ^e	18:04		
Veenendaal 2	8 ^e	18:05		
Wageningen 1	9 ^e	18:10	9 ^e	18:04
Wageningen 2	10 ^e	18:11	10 ^e	18:05

*) met ANW wordt avond-nacht-weekend bedoeld

¹¹ In de tabel komen lege plekken voor omdat er verschil is tussen de dagsituatie en de avond-nacht-weekendsituatie. Post Stadspoort levert overdag bijvoorbeeld geen bijdrage dus is niet opgenomen in de kolom voor de dagsituatie. De tabel laat ook zien dat Veenendaal en Wageningen overdag sneller zijn dan de Valk, terwijl dat in de avond-nacht-weekend situatie precies andersom is.

Tabel 2: aantal TS-en ter plaatse op Torenveld (Veldhuizen) binnen 20 minuten na melding

	TS	Dag	TS	ANW
Ede-Centrum	1 ^e	10:49	1 ^e	10:59
Ede-Stadspoort			2 ^e	12:00
Lunteren	2 ^e	15:36	3 ^e	15:34
Ederveen	3 ^e	16:24	4 ^e	16:30
Bennekom	4 ^e	16:39	5 ^e	16:45
Renswoude	5 ^e	18:25	6 ^e	18:19
Otterlo	6 ^e	20:19	7 ^e	20:01

Voor een aantal objecten in Ede-Stad geldt, dat de opkomsttijd van 15 minuten niet gehaald wordt voor de 2^e TS bij gelijktijdige alarmering. Dit geldt voor 1,05% van het totaal aantal beschouwde objecten. Er zullen altijd objecten in het verzorgingsgebied zijn, waar de 2^e TS niet binnen 15 minuten na melding ter plaatse kan zijn.

Conclusie 5: de slagkracht beperkt zich voor Ede-Stad niet tot de 2 posten Ede-Centrum en Stadspoort, om de stad ligt een netwerk van posten. Na eventuele beëindiging van de brandweezorg vanaf post Stadspoort kan de slagkracht hierdoor voor Ede-Stad overeind blijven.

4 Onderzoeksvraag 2: meerwaarde

4.1 Aanpak

Het antwoord op de tweede onderzoeksvraag is een beschrijving van de meerwaarde van post Stadspoort. De brandweezorg in Ede-Stad, geleverd vanuit post Ede-Centrum locatie Breelaan, is als referentie genomen om de meerwaarde te bepalen. Het antwoord op de tweede onderzoeksvraag volgt in 3 paragrafen:

- Paragraaf 4.2: de meerwaarde vanuit historisch perspectief is samen met de collega's van post Stadspoort ontwikkeld en gaat over de waarde van inzetten, reddingen, de post als voorportaal voor een loopbaan als beroeps, etc.
- In paragraaf 4.3 is het gedeelte 'berekensbare meerwaarde voor de brandweezorg' in een kleine groep met betrokkenheid van alle partijen ontwikkeld. De paragraaf brengt de berekensbare meerwaarde van post Stadspoort voor opkomsttijden, voor slagkracht en voor het dekkingspercentage in het verzorgingsgebied in beeld.
- De meerwaarde van post Stadspoort, zoals die kan ontstaan in de huidige organisatievorm of door aanpassingen te doen voor de post (bijvoorbeeld door ook overdag brandweezorg vanuit post Stadspoort te leveren) is vertaald in kosten en is in beeld gebracht in een kleine groep met betrokkenheid van alle partijen en staat in paragraaf 4.4.

4.2 Resultaat deel 1: meerwaarde Stadspoort vanuit historisch perspectief

4.2.1 Ontstaan van de post en meerwaarde tot op heden

Ede-Stad maakte, net als nu, veel ontwikkelingen door in de jaren '90. Belangrijke ontwikkelingen waren:

- de nieuwe wijken Rietkampen en Maandereng;
- uitbreidingen industriegebied met risicovolle bedrijven;
- verhuizing verzorgingsinstellingen zoals ziekenhuis, dovencentrum en gehandicaptenzorg;
- hoogbouw;
- aanpassing van de hoofdwegenstructuur.

Brandweer Ede-Centrum bestond in die jaren uit een beroeps bezetting overdag. In de avond-, nacht- en weekenduren werd door de beroeps en de vrijwilligers vanaf huis uitgerukt. Met deze bezetting werden de vastgestelde opkomsttijden destijds niet gehaald. Na een zorgvuldige afweging heeft de gemeenteraad in 1994 gekozen voor een vrijwilligerspost locatie Rietkampen, welke op 10 juni 1995 in gebruik is genomen. De post was operationeel in de avond-, nacht- en weekenduren. De ligging van de post was ideaal: tussen de 2 wijken Maandereng en Rietkampen, nabij de aansluiting van de rijksweg A12, bij de ontsluiting van het industrieterrein en centraal gelegen ten opzichte van risicovolle objecten en tevens dicht bij de toegangswegen tot de agrarische gebieden van het Binnenveld. Of de risicovolle objecten, met zelfs een BRZO+ bedrijf, de aanleiding vormden voor het oprichten van de post Stadspoort is onbekend. Ook nu spelen risicovolle objecten een rol in de vereiste dekking en dit kan worden gezien als een pré voor de meerwaarde van post. Door deze ideale locatie is post Stadspoort, na post Ede-Centrum, één van de posten in het gebied met het meeste aantal uitrukken.

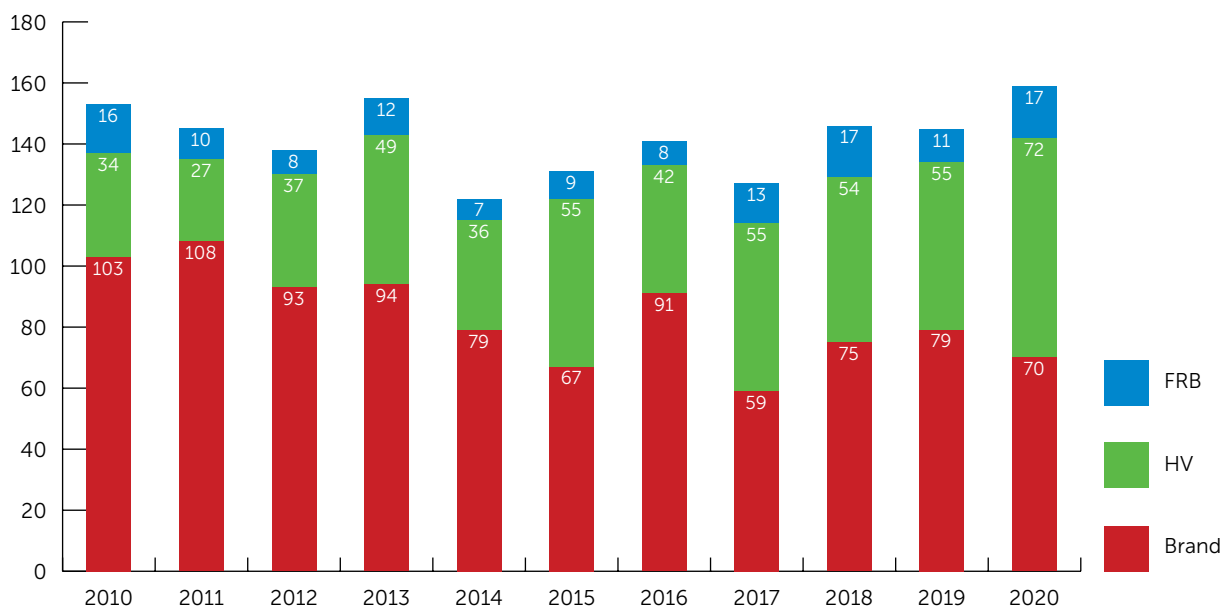
Tabel 3: aantallen uitrukken in 2020 (bron jaarverslag IB)

Post	aantal
Stadspoort	140
Bennekom	92
Valk	70
Centrum	463
Ederveen	62
Harskamp	63
Lunteren	103
Otterlo	56

Het profiel van het type uitrukken van post Stadspoort is divers en bestaat uit uitrukken naar hoogbouw, industrie, agrarische sector, spoor, snelweg, etc. . Door de diversiteit van uitrukken is door de jaren heen een brede ervaring opgebouwd aan kennis en kunde. In de afgelopen 26 jaar heeft post Stadspoort bewezen dat het een goede keuze is geweest om deze post op de bestaande locatie te plaatsen: de post heeft Ede en omgeving daarmee goed bediend. Door de ervaren ploeg kunnen alle incidenten worden aangepakt en afgehandeld. De post is één van de posten in de regio die naast basisbrandweezorg (inclusief de taak First Responder Brandweer) de specialistische taak chemiepakkenploeg uitvoert.

De hoeveelheid uitrukken die post Stadspoort de laatste 10 jaar jaarlijks in de nacht-, avond-, weekenduren en feestdagen heeft uitgevoerd, bedraagt gemiddeld 140 uitrukken per jaar. Met ingang van 1 januari 2021 zullen dat er door de 24/7 kazernerij van post Ede-Centrum naar schatting 80 zijn. De uitrukken bestaan uit: brand, hulpverlening en reanimaties. Vanaf 2006 tot en met 2020 zijn 146 reanimaties uitgevoerd. De snelle inzet van post Stadspoort heeft er inmiddels 27 keer aan bijgedragen dat een patiënt na reanimatie met hartslag is overgedragen aan de ambulance.

Aantal uitrukken per jaar voor Stadspoort

Figuur 3: overzicht uitrukken post Stadspoort. FRB = First Responder Brandweer, HV = Hulpverlening (waterschade, kat uit de boom, ongeval, stormschade, ...)

Conclusie 6: tot de invoering van de 24/7 beroepsbezetting in post Ede-Centrum, is post Stadspoort ca 140 keer per jaar uitgerukt voor incidenten. Met een gemiddelde inzet van ca 10 uitrukken per jaar voor FRB, waarvan jaarlijks 1 à 2 keer een patiënt met hartslag is overgedragen aan de ambulance, is dit een belangrijke meerwaarde van de post.

4.2.2 Meerwaarde van de ligging van de post

De meerwaarde van de ligging van de post verschilt per periode, onderscheid is gemaakt in 3 perioden:

- Periode 1: de periode tot invoering van de 24-uursdienst op Ede-Centrum
- Periode 2: de periode vanaf invoering 24-uursdienst op Ede-Centrum, locatie Breelaan tot en met de verhuizing van Ede-Centrum naar een andere locatie in Ede, namelijk de locatie Peppelensteeg
- Periode 3: de periode die start zodra Ede-Centrum uitrukt vanaf een andere locatie

Voor periode 1 geldt dat de noodzaak is onderkend en dat bovendien de meerwaarde is geïllustreerd in de vorige paragraaf.

In periode 2 is de ligging van de brandweerkazerne aan de Breelaan niet optimaal in het verzorgingsgebied. In de avond-, nacht- en weekenduren kan vanuit post Stadspoort een toegevoegde bijdrage worden geleverd aan de brandweezorg. Deze meerwaarde komt tot uiting in een hoger dekkingpercentage (dit wordt in paragraaf 4.3 uitgelegd) en een verbetering van de slagkracht. Door de post te versterken (door bijvoorbeeld bezetting overdag, zie ook paragraaf 4.4) kan de bijdrage van post Stadspoort nog verder worden verhoogd.

Periode 3: de meerwaarde van post Stadspoort hangt af van de nieuwe locatie voor de brandweerkazerne van post Ede-Centrum, locatie Peppelensteeg is inmiddels door de Raad benoemd als voorkeurslocatie. In periode 3 vermindert de meerwaarde van post Stadspoort voor wat betreft het dekkingpercentage maar de meerwaarde voor wat betreft de slagkracht blijft hetzelfde.

4.2.3 Meerwaarde voor de slagkracht

Begrippen:

- *Vrije instroom: er wordt gealarmeerd en men is niet verplicht te komen, deze werkwijze is gebruikelijk bij veel vrijwillige posten in Nederland*
- *Herbezetting: als de TS van post Ede-Centrum uitrukt is er vanuit die post geen TS meer voor hetzelfde incident. Voor post Ede-Centrum wordt bij incidenten die enige tijd duren een bezetting opgepiept zodat post Ede-Centrum weer 1 TS beschikbaar heeft. Die herbezetting is op basis van vrije instroom, er is geen verplichting tot opkomen*
- *Slagkracht: aantal TS dat beschikbaar is voor hetzelfde incident. Een herbezette voertuig hoort daar niet bij, tenzij er dringend hulp nodig is nadat de herbezette TS beschikbaar is.*

Vóór 1 januari 2021 had post Ede-Centrum voor incidentbestrijding 1 parate TS. Overdag was de ploeg op de kazerne aanwezig en in de avond-nacht-weekendsituatie werd bezetting door middel van piket georganiseerd. Een 2^e TS was vanuit post Ede-Centrum met vrije instroom in principe beschikbaar. In de avond-nacht-weekendsituatie kon daarnaast ook worden gerekend op de bijdrage met een TS vanuit post Stadspoort (ook met het vrije instroomprincipe). Tot 1 januari 2021 werd in het organisatie-model voor post Ede-Centrum niet gerekend met gelijktijdigheid, de 2^e TS van die post reed immers naar hetzelfde incident als waarvoor de 1^e TS werd ingezet.

Ná 1 januari 2021 is er vanuit post Ede-Centrum nog steeds een parate TS voor incidentbestrijding, georganiseerd met een 24/7 bezetting, en voor opschaling wordt gerekend op de bijdrage van de omliggende posten (die ook werken op basis van het vrije instroomprincipe). De bijdrage van die andere posten is in beeld gebracht in Tabel 1 en Tabel 2 (zie paragraaf 3.2.4) in het vorige hoofdstuk. Na 1 januari 2021 kan in de nieuwe organisatievorm door post Ede-Centrum een TS geleverd worden voor gelijktijdigheid, dus om nieuwe incidenten af te handelen, want met vrije instroom van beroeps en vrijwilligers van post Ede-Centrum wordt een 'nieuwe' 1^e TS in post Ede-Centrum bemenst. Dit is de herbezetting die dan zorgt voor de dekking in het gebied. Deze is in principe binnen 1 uur beschikbaar. Na 1 januari 2021 kan in de avond-nacht-weekendsituatie ook nog steeds worden gerekend op de bijdrage met een TS vanuit post Stadspoort

Conclusie 7: met de bijdrage van post Stadspoort blijft in Ede-Stad in de avond-nacht-weekendsituatie een 2^e TS direct beschikbaar.

4.2.4 De waarde van post Stadspoort als extra uitruklocatie

De meerwaarde van post Stadspoort als extra uitruklocatie komt tot uiting in:

- extra bereikbaarheidsmogelijkheden
- risico spreiding, er is een extra post beschikbaar
- in situaties van extreem weer en bij grootschalige inzetten kan post Stadspoort een extra TS met bemanning leveren
- gelijktijdigheid: voor het organiseren van brandweezorg is het in Nederland niet gebruikelijk om gelijktijdigheid van incidenten mee te rekenen, dit is ook niet verankerd in wet- en regelgeving. Maar in het stedelijke gebied in Ede kan gelijktijdigheid van incidenten wel voorkomen: in dat geval kan post Stadspoort een extra TS met bemanning leveren
- in lijn met de opdracht is geëvalueerd voor het gebied Ede-Stad. De posten Stadspoort en Ede-Centrum dragen samen met de omliggende posten in een groter gebied dan alleen Ede-Stad bij aan de brandweezorg. Daarmee kan de bepaalde meerwaarde van post Stadspoort groter zijn.

Conclusie 8: naast de meerwaarde voor dekking en voor slagkracht, heeft post Stadspoort ook meerwaarde als extra uitruklocatie.

4.2.5 Meerwaarde behoud vrijwilligers voor de brandweezorg

Afgelopen jaren zijn meerdere personen vanuit Stadspoort enthousiast geworden voor het brandweervak en deze hebben ook een stap gemaakt naar de beroeps brandweer of ambulance dienst. Post Stadspoort heeft hiermee meerdere malen als springplank gediend voor menig beroepsbrandweerman / ambulance medewerker. De laatste 20 jaar zijn er 11 personen van post Stadspoort doorgestroomd van een vrijwillige naar een beroepsbrandweerfunctie of ambulancefunctie in- en buiten Ede. De post voorziet in een mogelijkheid voor vrijwilligers om kennis en ervaring op te doen voor basisbrandweezorg inclusief de FRB-taak en ervaring met de specialistische taak als chemiepakdrager.

4.2.6 Gemeenschap

Als kleine brandweerpost tussen diverse woonwijken heeft post Stadspoort ook een maatschappelijk doel. De burger ziet de brandweer als het verlengstuk van de overheid. De vrijwilligers zijn naast brandweerman ook een buurman van iemand. Veel mensen in de wijken kennen de vrijwilliger als brandweerman. Als mensen elkaar eens nodig hebben dan zorgt de vrijwilligerspost al gauw voor een band. Mensen voelen zich ook vertrouwd en beschermd met de brandweer in de buurt. Burgers vanuit de omgeving van de post komen zich soms spontaan bij de post melden. Allerlei vragen en opmerkingen over de brandweer worden aan de vrijwilligers van post Stadspoort gesteld. Samen met de politie en de ambulancedienst komen vrijwilligers van post Stadspoort de burgers tegen bij demonstraties of happenings. Vanuit burgers of bedrijven krijgt post Stadspoort regelmatig verzoeken om samen met hun een en ander te beoefenen. Samen oefenen geeft de burgers en bedrijven veel vertrouwen in het brandweeroptreden. Voorlichting aan de jeugd is een belangrijk onderwerp. Vandaar dat door de vrijwilligers van post Stadspoort regelmatig scholen bezocht worden in de omgeving van de post, waarbij voorlichting en kennismaken met de brandweer belangrijke onderwerpen zijn. Bovendien zijn er vanuit post Stadspoort regelmatig kennismakingsdagen met het karakter van een open dag waar gelegenheid is om met de brandweer kennis te maken.

Tijdens het project Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad en toen langzamerhand duidelijk werd dat post Stadspoort gesloten zou gaan worden is een burgerinitiatief ontstaan om een petitie aan te bieden aan de burgemeester om de sluiting van post Stadspoort tegen te gaan. Het geeft aan dat post Stadspoort midden in de samenleving staat en dat burgers blij zijn met zo'n "vrijwilligers post" in hun wijken. Regelmatig is er vanuit succesvol gereanimeerde burgers contact met vrijwilligers van post Stadspoort. Een succesvolle reanimatie is levensverlengend en deze mensen zullen post Stadspoort altijd dankbaar blijven voor de inzet, deze mensen staan volledig achter het behoud van post Stadspoort.

Conclusie 9: door verschillende activiteiten is post Stadspoort gekend in het gebied en de post verkleint hiermee de afstand tussen brandweer en burger.

4.2.7 Ontwikkelingsmogelijkheden

Gedacht kan worden aan de mogelijkheid dat post Stadspoort ook overdag brandweezorg aanbiedt, waarmee de meerwaarde van de post verder verhoogt. Hiervoor is nader onderzoek nodig. De evaluatiecommissie heeft enkele mogelijkheden uitgewerkt in bezettingsmodellen inclusief een kostenoverzicht.

4.3 Resultaat deel 2: meerwaarde voor de brandweezorg

Deze paragraaf brengt de meerwaarde van post Stadspoort voor zover die meetbaar is in beeld. De aanpak om de meerwaarde te bepalen is analoog aan de aanpak voor het toetsen van de noodzaak. Dit betekent dus ook dat uitgangspunten die leiden tot de meest ongunstige uitkomsten zijn gebruikt om de meerwaarde te bepalen. Deze aanpak is in het voorgaande hoofdstuk uitgelegd.

Voor de uitruktijden zijn voor post Ede-Centrum en voor post Stadspoort de meest ongunstige uitruktijden uit de onderstaande tabel genomen:

	Uitruktijden post Ede-Centrum zoals die zijn gehanteerd voor de dekkingsplanberekening	Werkelijke uitruktijden post Ede-Centrum in de evaluatieperiode
Dag	1 minuut 25 seconden	1 minuut 15 seconden
Avond-Nacht-Weekend	1 minuut 35 seconden	1 minuut 19 seconden

	Uitruktijden post Stadspoort zoals die zijn gehanteerd voor de dekkingsplanberekening	Werkelijke uitruktijden post Stadspoort in de evaluatieperiode
Avond-Nacht-Weekend	3 minuten 55 seconden	3 minuten 25 seconden

Conclusie 10: de werkelijk gerealiseerde uitruktijden in de evaluatieperiode zijn voor zowel post Stadspoort als post Ede-Centrum beter dan de uitruktijden zoals door het project 'Implementatie Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad' voor de dekkingsplanberekening zijn gebruikt.

4.3.1 Meerwaarde voor 1^e TS

De waarde van post Stadspoort als post voor de brandweezorg met de 1^e TS kan worden bepaald met de dekkingsplanberekening. De uitkomst van de dekkingsplanberekening - het dekkingspercentage - is hoger in de situatie dat post Ede-Centrum en post Stadspoort allebei beschikbaar zijn voor de brandweezorg, dan in de situatie dat alleen vanuit post Ede-Centrum een TS uitrukt. Het verschil in het dekkingspercentage is een maat voor de meerwaarde.

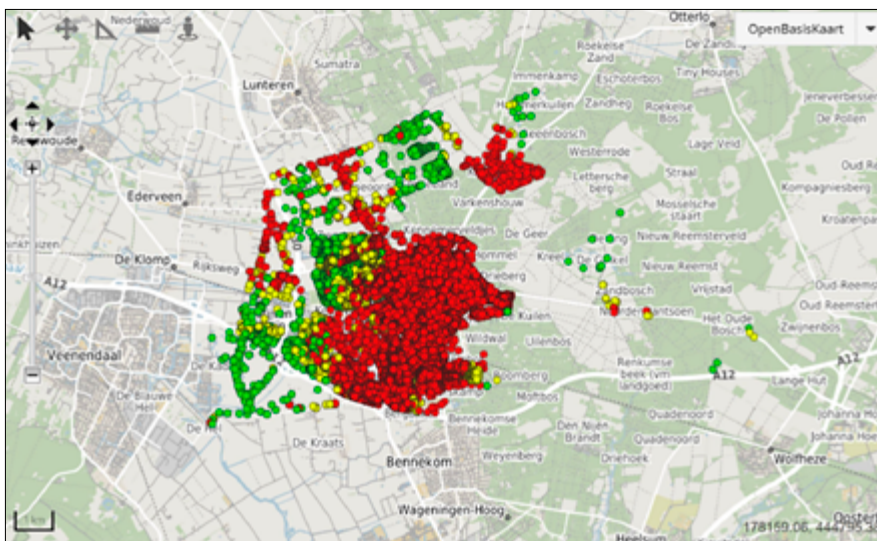
Voor de berekeningen is voor beide posten uitgegaan van de uitruktijden die leiden tot de meest ongunstige uitkomst (zodat aannemelijk is dat het dekkingspercentage in werkelijkheid beter is). Bovendien (en anders dan in het voorgaande hoofdstuk, waar de noodzaak van een extra post in het gebied is onderzocht) is voor het berekenen van de dekkingspercentages uitgegaan *van alle objecten in het gebied, in plaats van alleen de woningen en woongebouwen* (toelichting staat in paragraaf 3.2.1). Dit is gedaan omdat de meerwaarde van een extra post voor alle objecten van belang is, en niet alleen voor woningen / woongebouwen.

Het dekkingspercentage met de berekening voor alle objecten is lager dan het dekkingspercentage met de berekening voor woningen / woongebouwen. De onderstaande tabel laat zien welke meerwaarde de bijdrage van post Stadspoort heeft, in de zin van dekkingspercentage. Omdat de werkelijk gemeten uitruktijden van post Stadspoort en van post Ede-Centrum beter zijn, zullen de dekkingspercentages in werkelijkheid hoger uitvallen.

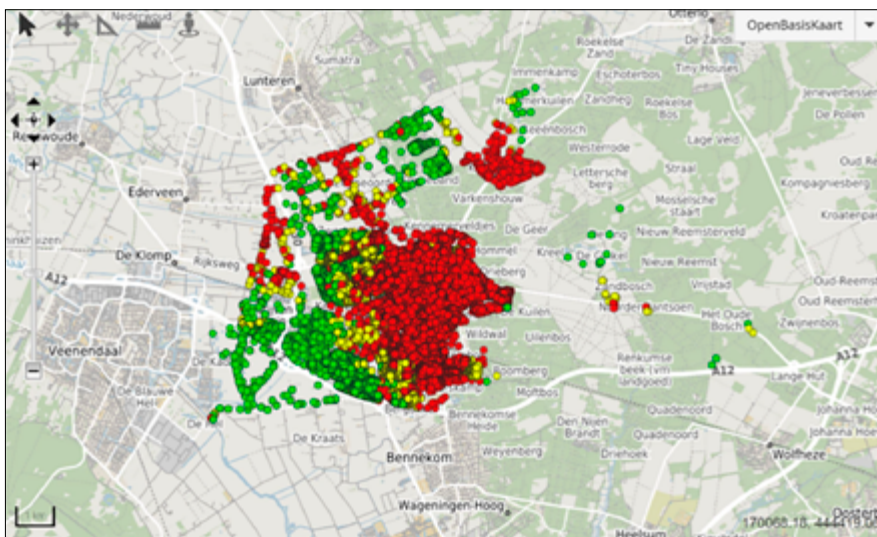
Berekend dekkingpercentage in Ede-Stad:

	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 8 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor alle objecten met Stadspoort 'aan' en Ede- Centrum 'aan'	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 8 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor alle objecten met Stadspoort 'uit' en Ede- Centrum 'aan'	Vershil dekkingpercentage als duiding van de meerwaarde
Dag	72,8%	72,8%	0%
Avond-Nacht-Weekend	81,4%	72,8%	8,6%

De hiernavolgende figuren laten zien hoe de meerwaarde van post Stadspoort in het dekkingplan uitpakt.

Figuur 4: schermafbeelding dekkingplan met de bijdrage van post Stadspoort en met de bijdrage van post Ede-Centrum, berekend voor alle objecten (rood: ter plaatse binnen 8 minuten, geel: ter plaatse binnen 9 minuten, groen: ter plaatse binnen 10 minuten)

Figuur 5: schermafbeelding dekkingplan zonder de bijdrage van post Stadspoort en met de bijdrage van post Ede-Centrum, berekend voor alle objecten

Conclusie 11: de berekeningen laten zien dat in de avond-, nacht-, weekendsituatie het dekkingpercentage (ook hier berekend voor alle objecten in Ede-Stad) mét de bijdrage van post Stadspoort 8,6 % hoger is dan het dekkingpercentage zonder de bijdrage van post Stadspoort.

4.3.2 Meerwaarde voor slagkracht: leveren van de 2e TS

Voor een aantal objecten in Ede-Stad geldt, dat de opkomsttijd van 15 minuten niet gehaald wordt voor de 2e TS bij gelijktijdige alarmering. Er zullen altijd objecten in het verzorgingsgebied zijn (dit geldt overigens voor het gehele verzorgingsgebied van VGGM) waar de 2^e TS niet binnen 15 minuten na melding ter plaatse kan zijn. Voor Ede-Stad is het totaal aantal van 38519 objecten beschouwd (dit zijn alle objecten, niet alleen woningen / woongebouwen maar ook bedrijfsgebouwen, winkels, sporthallen, kantoren, etc). Gerekend met alleen de bijdrage van post Ede-Centrum, kan de brandweer voor 407 objecten¹² niet binnen 15 minuten na melding bij gelijktijdige alarmering de 2^e TS ter plaatse hebben. Dit is 1,05% van het totaal aantal objecten. Gerekend met de bijdrage van post Stadspoort en post Ede-Centrum, vermindert dit aantal tot 33 objecten, dit is 0,09% van het totaal aantal objecten. Post Stadspoort heeft meerwaarde omdat het aantal objecten waar de opkomsttijd van 15 minuten voor de 2e TS niet wordt gehaald, verkleint.

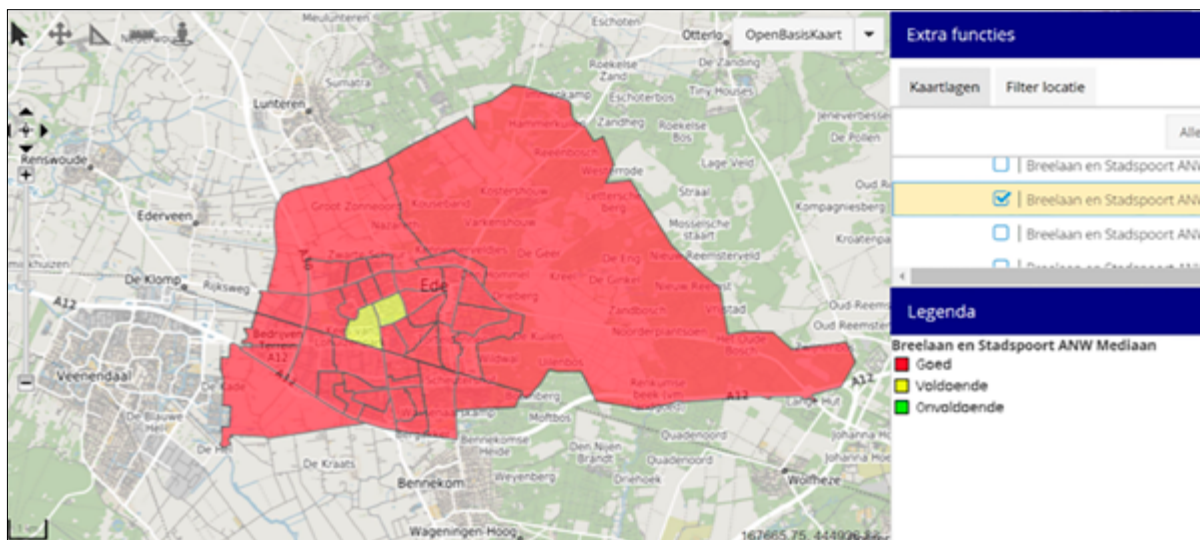
Op basis van de tabellen wordt voor de slagkracht ingeschat, dat mét de bijdrage van post Stadspoort, een 2e TS in het verzorgingsgebied maximaal 3,5 minuut eerder ter plaatse kan zijn (in de avond-nacht weekendsituatie). Dat is de meerwaarde van de bijdrage van post Stadspoort in de zin van slagkracht. In het meest ongunstige gebied in Ede - voor wat betreft de opkomsttijd van de 2^e TS (Torenveld) - is deze situatie in de afgelopen 4,5 jaar in totaal 3 keer voorgekomen.

Conclusie 12: met de bijdrage van post Stadspoort kan een 2^e TS in het verzorgingsgebied maximaal 3,5 minuut eerder ter plaatse zijn (in de avond-nacht-weekendsituatie) dan zonder die bijdrage. Gerekend met de bijdrage van post Stadspoort kan de brandweer met gelijktijdige alarmering niet 2 TS-en binnen 15 minuten na melding ter plaatse hebben voor 0,09% van de objecten. Zonder de bijdrage van post Stadspoort verhoogt dit percentage tot 1,05%. Post Stadspoort heeft meerwaarde omdat het aantal objecten waar de opkomsttijd van 15 minuten niet wordt gehaald, verkleint.

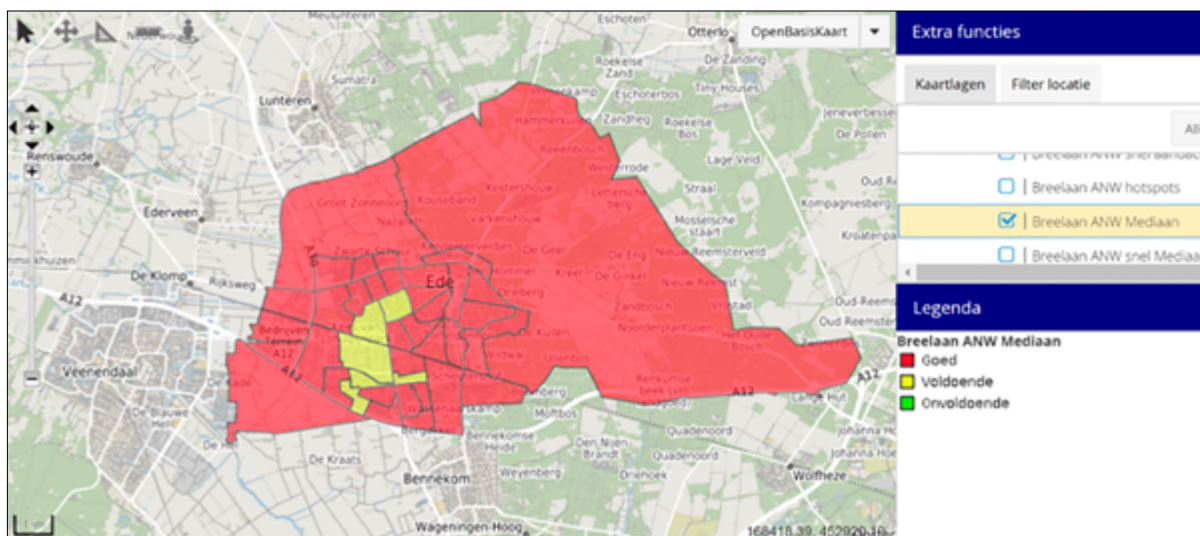
¹² Dit betreft alle objecten ongeacht de mogelijke risico's ervan, een garagebox wordt bijvoorbeeld ook meegeteld als object.

4.3.3 Meerwaarde gebiedsgerichte opkomsttijden

De onderstaande figuren illustreren het verschil in brandweezorg voor Ede-Stad, gemeten met gebiedsgerichte opkomsttijden (uitruklocatie Breelaan voor post Ede-Centrum: uitruktijd 1 minuut 25 seconden overdag en 1 minuut 35 seconden avond-nacht-weekend en post Stadspoot: uitruktijd 3 minuten 55 seconden).

Figuur 6: brandweezorg in Ede-Stad, gerekend met de bijdrage van post Stadspoot en met de bijdrage van post Ede-Centrum, voor de gebiedsgerichte opkomsttijden

Figuur 7: brandweezorg in Ede-Stad, gerekend zonder de bijdrage van post Stadspoot en met de bijdrage van post Ede-Centrum, voor de gebiedsgerichte opkomsttijden

Conclusie 13: met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum (en zonder die van post Stadspoot) is de brandweezorg in Ede-Stad goed te noemen volgens de methode van de gebiedsgerichte opkomsttijden, en met de bijdrage van post Stadspoot is de brandweezorg volgens deze methode nog beter.

4.3.4 Meerwaarde in dekkingspercentage van post Stadspoort berekend met locatie Peppelensteeg

In voorgaande hoofdstukken zijn de resultaten gepresenteerd met uitgangspunten die leiden tot de meest ongunstige uitkomsten. Omdat voor post Ede-Centrum de kazerne aan de Breelaan niet optimaal is gelegen, is deze locatie steeds als uitgangspunt genomen. Omdat voor post Ede-Centrum de Raad inmiddels heeft ingestemd met de voorkeurslocatie Peppelensteeg, zijn in de tabel hieronder ook de dekkingspercentages opgenomen met deze locatie als uitgangspunt.

	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 8 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor alle objecten met Stadspoort 'aan' en Ede- Centrum 'aan'	Berekende tijden: percentage meldingen waarin brandweer binnen 8 minuten ter plaatse is voor prio 1-meldingen voor alle objecten met Stadspoort 'uit' en Ede- Centrum 'aan'	Vershil dekkingspercentage als duiding van de meerwaarde
Dag	83%	83%	0%
Avond-Nacht-Weekend	84,3%	83%	1,3%

Conclusie 14: bij een operationele 24/7 kazernebezetting op voorkeurslocatie Peppelensteeg is het dekkingspercentage, berekend voor alle objecten, met de bijdrage van post Stadspoort 84,3% en zonder de bijdrage van post Stadspoort 83%. Met de verplaatsing van post Ede-Centrum van de Breelaan naar de Peppelensteeg, daalt de meerwaarde van post Stadspoort (in de zin van dekkingspercentage) van 8,6% naar 1,3%.

4.4 Resultaat deel 3: meerwaarde voor de dekking vertaald in kosten

In deze paragraaf wordt de meerwaarde in dekking vertaald naar kosten. Hierbij zijn twee varianten bekeken, waarvan voor 1 variant twee scenario's nader zijn onderzocht.

De meerwaarde van post Stadspoort is bekeken voor twee varianten, te weten:

- variant 1, waarbij post Ede-Centrum uitrukt vanuit de locatie Peppelensteeg. Het kan 4 tot 5 jaar duren voordat de nieuwbouw aan de Peppelsteeg gerealiseerd is.
- variant 2, waarbij post Ede- Centrum tot aan de verhuizing naar de locatie Peppelensteeg uitrukt vanaf de huidige locatie aan de Breelaan.

Vanaf het moment dat de brandweezorg wordt geleverd vanaf de locatie Peppelensteeg, bedraagt de meerwaarde voor het dekkingspercentage ca 1,3% (zie vorige paragraaf). De bijdrage voor brandweezorg van post Stadspoort ingeval post Ede-Centrum is verhuisd naar de Peppelensteeg is daarom niet verder uitgewerkt.

Daarmee resteert één variant uitgewerkt in twee scenario's die in dit rapport zijn opgenomen, namelijk:

- het scenario waarin post Ede-Centrum nog 4 tot 5 jaar uitrukt vanaf de Breelaan en post Stadspoort op dezelfde voet verder gaat en in de avond-, nacht-, weekendsituatie brandweezorg aanbiedt en
- het scenario waarin post Ede-Centrum nog 4 tot 5 jaar uitrukt vanaf de Breelaan en post Stadspoort zoals iedere andere vrijwilligerspost in de veiligheidsregio overdag en in de avond-, nacht-, weekendsituatie brandweezorg aanbiedt (24x7).

Nota bene: een scenario, waarin post Ede-Stadspoort ook structureel overdag brandweezorg aanbiedt, door dagdienstpersoneel met een repressieve achtergrond op die post te huisvesten die mee uitrukt, is onderzocht maar blijkt niet haalbaar en is dus niet verder uitgewerkt.

Voor een kosteninschatting is een periode van 5 jaren beschouwd (omdat het aannemelijk is dat post Ede-Centrum nog 5 jaren vanaf de Breelaan moet uitrukken, voordat verhuisd kan worden naar de locatie aan de Peppelensteeg).

Kosten voor het scenario waar post Stadspoort op dezelfde voet verder gaat, bedragen € 1.244.200 (dit zijn totale kosten voor de periode 2022-2026, de jaarlijkse kosten bedragen een vijfde van dit bedrag). Dit resulteert in een toename van het dekkingspercentage voor alle objecten in het gebied in een bandbreedte van 8%-10%, voor de avond-, nacht- en weekendsituatie.

Kosten, voor het scenario waar post Stadspoort zoals iedere vrijwilligerspost overdag én in de avond-, nacht-, weekendsituatie brandweezorg aanbiedt, bedragen € 1.291.700 (dit zijn totale kosten voor de periode 2022-2026, ook hier geldt dat de jaarlijkse kosten een vijfde zijn van dit bedrag). Dit resulteert eveneens in een toename van het dekkingspercentage in een bandbreedte van 8%-10%.

Nota bene: bij het openhouden van de post Stadspoort voor de komende 5 jaar, vallen de gemiddelde kosten per jaar hoger uit dan de kosten die de gemeente Ede in 2021 extra betaalt. Deze verhoging wordt met name veroorzaakt door een eenmalige inhaalslag om post Stadspoort voor de periode 2022-2026 op de basispostgrootte van 18 vrijwilligers te brengen (indien extra vrijwilligers moeten worden aangenomen, opgeleid e.d.) en door extra kosten voor het onderhoud en de afschrijving van de aanwezige voertuigen.

De financiële vrijval die ontstaat in het geval dat de brandweezorg vanaf post Stadspoort na 2021 wordt beëindigd is samen met de kosten voor de 24 uursdienst voor post Ede-Centrum reeds verwerkt, volgens de nieuwe verdeelsleutel, in de begroting 2022 en verder van de VGGM.

Conclusie 15: met post Stadspoort verbetert het dekkingspercentage. In de situatie van de beroepskazerne aan de Breelaan verbetert het dekkingspercentage voor alle objecten (dus meer dan de woningen/woongebouwen conform het AB besluit voor de dekkingspercentages) met 8% tot 10% in de avond-nacht-weekendsituatie. In de situatie van een nieuwe kazerne aan de Peppelensteeg verbetert door een extra bijdrage vanuit post Stadspoort het dekkingspercentage met ca 1,3%. Met de extra bijdrage vanuit post Stadspoort kan de brandweer meer slagkracht leveren en bij gelijktijdigheid kan de brandweer sneller hulp verlenen omdat voor gelijktijdigheid nog een TS in Ede-Stad beschikbaar is. De kosten van de extra bijdrage aan de brandweezorg door post Stadspoort bedragen in totaal ca 1,25 miljoen euro voor de periode van 2022-2026.

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Antwoord op onderzoeksvraag 1

De eerste onderzoeksvraag is:

Is de bijdrage van post Stadspoort noodzakelijk voor Ede-Stad om te voldoen aan de door het AB VGGM vastgestelde visie Basisbrandweezorg (besluit 24 juni 2015) of voldoet post Ede-Centrum zelf al aan deze criteria?

Conclusies zoals die in hoofdstuk 3 zijn getrokken, luiden:

- De gegevens (voor de uitruktijden) die door het project 'Implementatie Repressieve Organisatie Arnhem Ede-Stad' voor de dekkingsplanberekening zijn gebruikt zijn conservatief. De werkelijke uitruktijden leiden tot licht hogere en dus betere dekkingspercentages, de percentages verhogen met ca 2%. Met de gegevens die het project heeft gebruikt, is berekend dat de brandweer met de 1^e TS in 87,7% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse is, en in 94,1% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 10 minuten ter plaatse is. De dekkingspercentages zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur van VGGM, geven aan dat de brandweer met de 1^e TS volgens de berekeningen in minstens 70% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 8 minuten ter plaatse moet zijn en in minstens 90% van de prio 1-meldingen voor brand in woningen/woongebouwen binnen 10 minuten ter plaatse moet zijn. Omdat de berekende dekkingspercentages beter zijn dan de vereiste dekkingspercentages, voldoet de brandweer met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum (en zonder de bijdrage van post Stadspoort) ruimschoots aan de eisen van het AB-besluit.
- Ook met de methode gebiedsgerichte opkomsttijden blijkt dat met de bijdrage vanuit post Ede-Centrum (en zonder die van post Stadspoort) de brandweezorg in Ede-Stad goed is te noemen
- De slagkracht beperkt zich voor Ede-Stad niet tot de 2 posten Ede-Centrum en Stadspoort maar wordt regionaal beschouwd. Na eventuele beëindiging van de brandweezorg vanaf post Stadspoort blijft de slagkracht voor Ede-Stad overeind.

Op basis van deze conclusies is vastgesteld dat post Stadspoort voor Ede-Stad niet noodzakelijk is om te voldoen aan de door het AB VGGM vastgestelde visie Basisbrandweezorg.

5.2 Antwoord op onderzoeksvraag 2: wat is de meerwaarde van post Stadspoort?

Op basis van de conclusies zoals die in hoofdstuk 4 zijn getrokken, is de meerwaarde van post Stadspoort:

- dat in de avond-, nacht-, weekendsituatie het dekkingpercentage, berekend voor alle objecten, ca 8,6% hoger is dan in de situatie zonder de bijdrage van post Stadspoort, gerekend met een 24-uursdienst bezetting vanaf post Ede-Centrum aan de Breelaan.
- dat een 2^e TS in het verzorgingsgebied Ede-Stad maximaal 3,5 minuut eerder ter plaatse kan zijn (in de avond-nacht-weekendsituatie) dan zonder de bijdrage van post Stadspoort.
- dat de slagkracht in Ede-Stad met de bijdrage van post Stadspoort groter is dan zonder die bijdrage. De 2^e TS van post Ede-Centrum wordt indien nodig op basis van het vrije instroomprincipe herbezet voor gelijktijdige incidenten en is dan dus niet beschikbaar voor de opschaling.
- dat het aantal objecten waarbij de brandweer met gelijktijdige alarmering de 2^e TS niet binnen 15 minuten na melding ter plaatse kan hebben beperkt is tot 0,09% van de objecten. Zonder de bijdrage van post Stadspoort verhoogt dit percentage tot 1,05%.
- dat de post sinds de oprichting een divers verzorgingsgebied heeft bediend met ieder jaar een uitrukfrequentie van ca 140 incidenten. Zonder de bijdrage van post Stadspoort zullen deze door post Ede-Centrum uitgevoerd moeten worden en neemt de kans op gelijktijdigheid toe.
- dat de vrijwilligers van post Stadspoort een deskundige ploeg vormen die ervaring heeft met basisbrandweezorg en met de specialistische taak chemiepakdrager.
- dat post Stadspoort jaarlijks ca 10 uitrukken First Responder Brandweer heeft uitgevoerd.
- dat de risico's met betrekking tot objecten die bijzondere aandacht vragen in het dekkingplan (volgens de gebiedsgerichte opkomsttijden), verkleinen met de bijdrage van post Stadspoort
- dat post Stadspoort gekend is in het gebied en hiermee de afstand tussen brandweer en burger verkleint.

De evaluatiecommissie heeft gekeken naar meerwaarde en de conclusie is dat post Stadspoort meerwaarde heeft zoals hierboven gespecificeerd en dat deze meerwaarde zich manifesteert, zeker in de periode tot aan de verplaatsing van post Ede-Centrum naar de nieuwe locatie.

5.3 Kosten

De kosten van post Stadspoort bedragen in totaal ca 1,25 miljoen euro voor de periode van 2022-2026 tot aan de verplaatsing naar de nieuwe locatie aan de Peppelensteeg. In dit bedrag is rekening gehouden met de werving en opleiding van extra vrijwilligers om de post op sterkte te brengen.

5.4 Aanbevelingen

Van groot belang is oog te hebben voor de huidige expertise en ervaring van de betreffende vrijwilligers van Stadspoort. Indien een zelfstandige post uiteindelijk niet wordt gecontinueerd is het zowel voor de brandweezorg Ede, de regionale brandweersamenwerking binnen VGGM als voor de vrijwilligers zelf van groot belang die kennis en kunde op een zorgvuldige wijze te integreren binnen de brandweezorg van Ede-Stad. De evaluatiecommissie is ermee bekend dat hierover reeds de gesprekken worden gevoerd. Zij dringt er bij alle betrokkenen op aan om in elk geval daarop de energie te richten zodat de vrijwilligers behouden blijven voor de brandweezorg in Ede en omgeving.

BIJLAGE 1:

Rollen/ verantwoordelijkheden van gemeente, DB en AB VGGM

Rollen/verantwoordelijkheden van dagelijks bestuur en algemeen bestuur van de veiligheidsregio zijn opgenomen in de 'Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden 2015'.

Rollen/verantwoordelijkheden van gemeente en veiligheidsregio met betrekking tot brandweezorg en die in de wet zijn vastgelegd zijn hieronder opgenomen.

Ingeval post Stadspoort niet noodzakelijk is om te voldoen aan de brandweezorg zoals is besloten door het Algemeen Bestuur van VGGM (Visie 'basisbrandweezorg' juni 2015), dan is het volgende artikel van de gemeenschappelijke regeling van toepassing:

Artikel 5, lid 3: De taken van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden zijn onderverdeeld in een basispakket en een pluspakket. De inhoud van het basispakket wordt vastgesteld overeenkomstig hetgeen in dan wel op grond van vigerende wetgeving aan de gemeenten is opgedragen. De taken die geen onderdeel uitmaken van het basispakket, zijn ondergebracht in het pluspakket. Indien afname van producten en diensten uit dit pakket plaatsvindt, geschiedt zulks op basis van een daartoe tussen de gemeente(n) en de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te sluiten overeenkomst, waarvan het model wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur.

Wet veiligheidsregio's

De gemeente

Artikel 2: Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van: a.de brandweezorg;

Artikel 3a: De gemeenteraad stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de doelen vast die de gemeente betreffende de brandveiligheid en de werkwijze en kwaliteit van de brandweezorg nastreeft

Artikel 9: De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8, treffen een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: veiligheidsregio.

De veiligheidsregio

Artikel 10: Bij de regeling, bedoeld in artikel 9, worden aan het bestuur van de veiligheidsregio de volgende taken en bevoegdheden overgedragen:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid;
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

Artikel 11, lid 1: Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio bestaat, in afwijking van artikel 13, zesde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen, uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten.

Artikel 14, lid 1: Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio.

Artikel 14, lid 2: Het beleidsplan omvat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37;
- c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties;
- d. een oefenbeleidsplan;
- e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b;
- f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.

Artikel 14, lid 2a: Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.

De brandweer

Artikel 25, lid 1: De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:

- a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- c. het waarschuwen van de bevolking;
- d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

BIJLAGE 2:

Kostenoverzicht

Kosten varianten ANW en 24/7 door vrijwilligers Stadspoort

	Huidig	Gewenste situatie
	Bijdrage brandweezorg ANW	Bijdrage brandweezorg ANW en overdag
Opleidingskosten		
• structureel (jaarlijks)	€ 0,00	€ 0,00
• incidenteel	€ 150.000,00	€ 150.000,00
Personeelskosten (oefenen, jaarvergoeding, etc)	€ 76.400,00	€ 76.400,00
Personeelskosten (verzekering, PSU, abonnement, attentieregeling, etc)	€ 36.000,00	€ 36.000,00
Voertuigen onderhoud/afschrijving	€ 32.000,00	€ 32.000,00
Huisvestingskosten die gemeente op dit moment betaald	€ 24.000,00	€ 24.000,00
Huisvesting onderhoud en afschrijving	€ 12.000,00	€ 12.000,00
Uitrukkosten (meer- en minderkosten)	€ 28.000,00	€ 37.500,00
Opslag overhead (10% personeelskosten voor vrijwillige posten)	€ 10.440,00	€ 10.440,00
Subtotaal		
• Vaste jaarlijkse kosten (jaar 1)	€ 218.840,00	€ 228.340,00
• Vaste jaarlijkse kosten (jaar 2-5)	€ 218.840,00	€ 228.340,00
• Incidentele kosten	€ 150.000,00	€ 150.000,00
Resultaat	Levert ANW brandweezorg	Levert 24/7 brandweezorg (zoals andere posten in de regio)
	Huidig	Gewenste situatie
	Bijdrage brandweezorg ANW	Bijdrage brandweezorg ANW en overdag
2021	€ -	€ -
2022	€ 368.840,00	€ 378.840,00
2023	€ 218.840,00	€ 228.340,00
2024	€ 218.840,00	€ 228.340,00
2025	€ 218.840,00	€ 228.340,00
2026	€ 218.840,00	€ 228.340,00
Totaal 2022-2027	€ 1.244.200,00	€ 1.291.700,00

BIJLAGE 3:

Uitkomsten berekening dekkingspercentages

De dekkingspercentages zijn berekend voor alle objecten in het verzorgingsgebied van Ede-Stad. Het aantal objecten is daarmee groter dan het aantal objecten waar het besluit van het Algemeen Bestuur over de brandweezorg op van toepassing is (het besluit gaat namelijk over meldingen van brand in woningen/woongebouwen).

Locatie	Posten	Binnen tijdnorm	<1 minuut overschrijding	>1 minuut overschrijding	Totalen	Totaal <1 minuut overschrijding
Breelaan (huidige locatie)	Ede-Centrum	72,8%	12,6%	14,6%	100,0%	85,4%
	Aantal objecten	42643	7380	8552	58575	50023
	Ede-Centrum en Stadspoort	81,4%	9,7%	8,9%	100,0%	91,1%
	Aantal objecten	47680	5682	5213	58575	53362
	Ede-Centrum tot en met 2030	73,1%	12,9%	14,0%	100,0%	86,0%
	aantal objecten	45523	8033	8719	62275	53557
	Ede-Centrum en Stadspoort tot met 2030	80,9%	10,9%	8,2%	100,0%	91,8%
	aantal objecten	50560	6708	5007	62275	57268
Peppelensteeg (toekomstige locatie)	Ede-Centrum	83,0%	9,3%	7,7%	100,0%	92,3%
	Aantal objecten	48617	5447	4510	58575	54065
	Ede-Centrum en Stadspoort	84,3%	8,1%	7,6%	100,0%	92,4%
	Aantal objecten	49379	4745	4452	58575	54123
	Ede-Centrum tot en met 2030	82,7%	8,6%	8,7%	100,0%	91,3%
	Aantal objecten	51501	5356	5418	62275	56857
	Ede-Centrum en Stadspoort tot met 2030	83,9%	8,6%	7,5%	100,0%	92,5%
	Aantal objecten	52263	5356	4656	62275	57619

BIJLAGE 4:

Bevolking, woningbouw en infrastructurele projecten in Ede-stad tot 2030

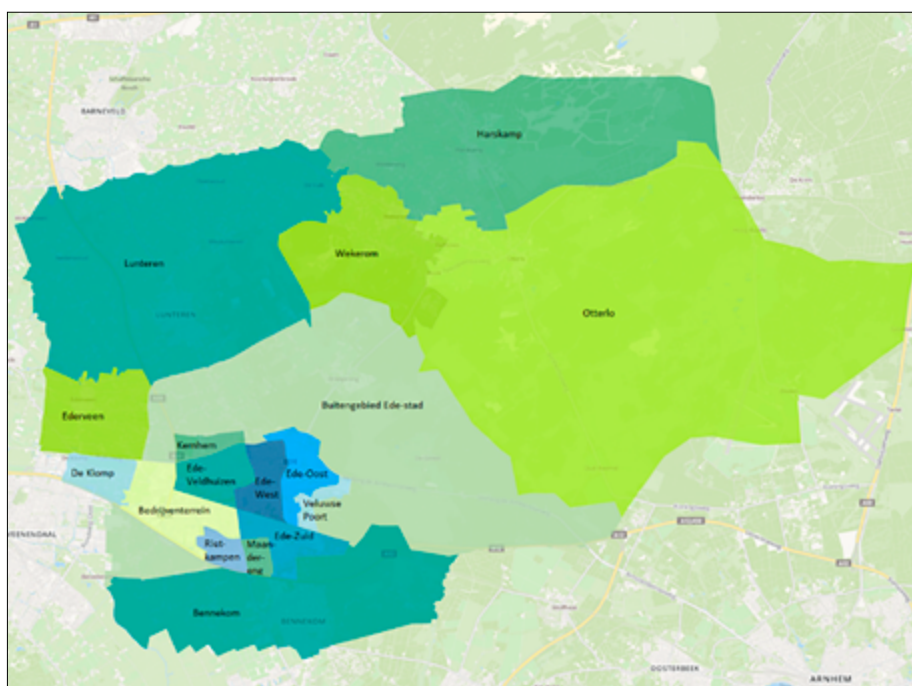
Aanleiding en toelichting

Voor een toekomstbestendige brandweerzorg is inzicht nodig in toekomstige ontwikkelingen in Ede-stad op het gebied van bevolking, woningbouw en infrastructuur. Deze bijlage schetst de hoofdlijnen van deze ontwikkelingen. Hierbij is gebruik gemaakt van gemeentelijke prognoses op basis van huidige inzichten en verwachtingen. Prognosecijfers zijn per definitie omgeven met enige onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen, maar de gepresenteerde cijfers geven een goede indicatie voor de ontwikkeling van Ede-stad tot 2030.

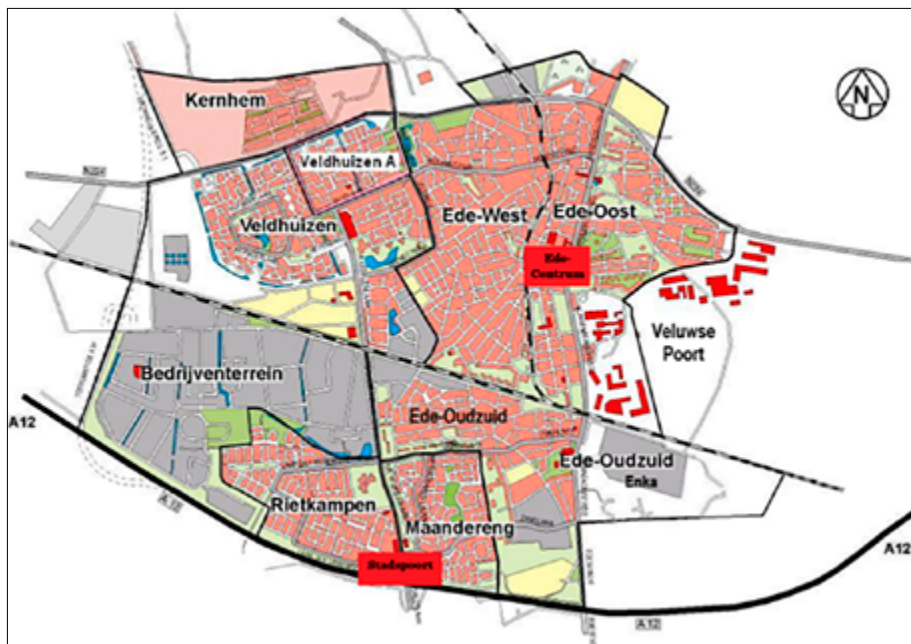
Bevolking

Per 1 januari 2021 telt de gemeente Ede ruim 118.500 inwoners. Het merendeel van de inwoners woont in de kern Ede (Ede-stad): 74.400. In de grote dorpen Bennekom ten zuiden van Ede en Lunteren ten noorden van Ede wonen respectievelijk 15.250 en 13.750 inwoners. In het buitengebied van Ede-stad en in de kleinere dorpen ten noorden van Ede (Ederveen, De Klomp, Harskamp, Wekerom en Otterlo) wonen in totaal 15.000 inwoners.

Volgens de gemeentelijke prognoses zal de gemeente Ede ook in de komende jaren fors blijven groeien, naar verwachting tot zeker 125.000 inwoners in 2030. Circa 90 procent van de groei zal plaatsvinden in Ede-stad en circa 10 procent in de omliggende dorpen. Ruim de helft van de groei in Ede-stad is voorzien aan de oostkant van Ede, in de wijk Veluwe Poort/Kazerneterreinen en de buurt Enka, die deel uitmaakt van de wijk Ede-Zuid. Twee vijfde van de groei wordt gerealiseerd aan de noordwestkant van Ede, vooral in Kernhem en daarnaast in Ede-Veldhuizen. Overige groei zal plaatsvinden in de andere wijken.

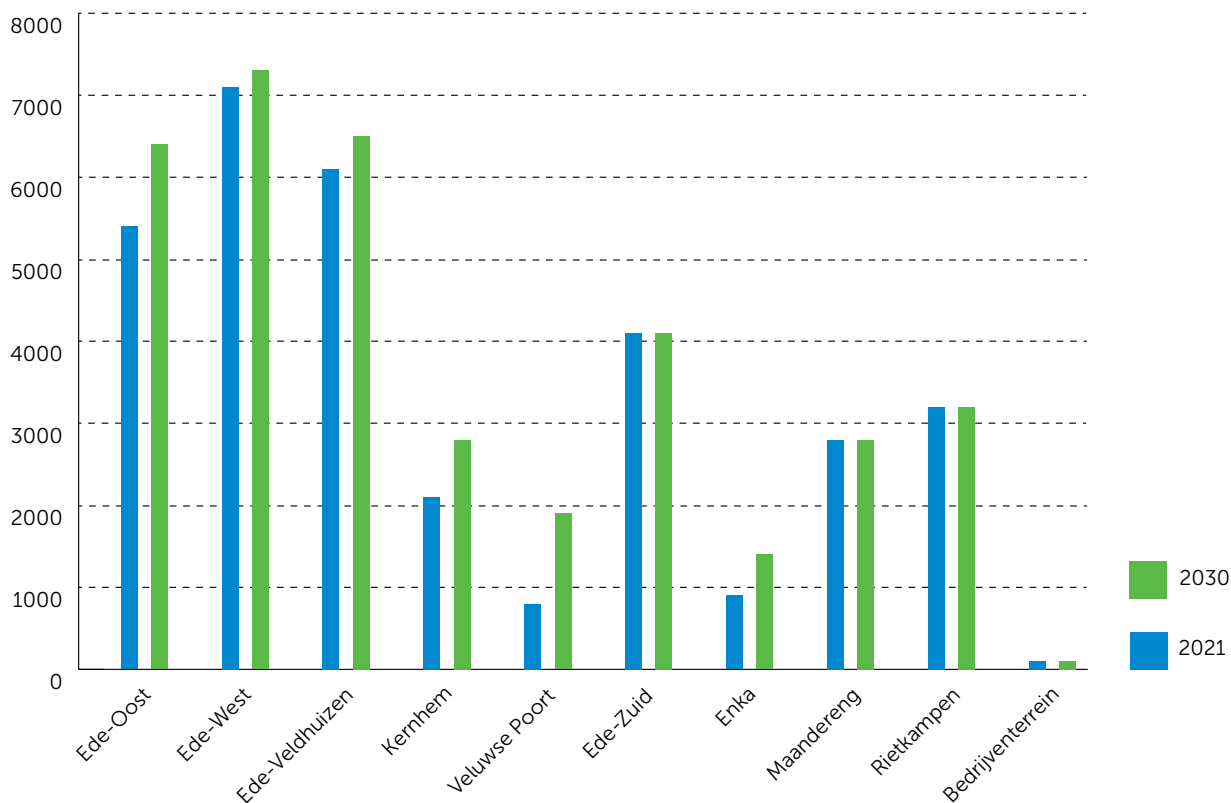
Figuur 8: gemeente Ede; wijken Ede-stad en omliggende dorpen

Figuur 9: wijken Ede-stad en locaties brandweerposten Ede-centrum en Stadspoort

Woningbouw

Ramingen op basis van het Integraal Portefeuillemanagement Wonen (IPW) van begin 2021 laten zien dat het aantal woningen in de gemeente Ede naar verwachting groeit van 50.000 begin 2021 naar 55.500 in 2030. Dit betreft zowel harde als zachte plancapaciteit¹³. Ruim 4.000 van deze nieuwe woningen worden gebouwd in Ede-stad en daarbinnen voor het grootste deel aan de oostkant van Ede (Veluwe Poort/ Kazerneterreinen: 1.100 woningen, Enka: 500 woningen en Ede-Oost (inclusief Ede-Centrum): 1.000 woningen) en aan de noordwestkant van Ede (Kernhem: 700 woningen en Veldhuizen: 400 woningen). Overige woningbouw vindt plaats in de vorm van verdichting binnen andere wijken, vooral in Ede-West.

Figuur 10: aantal woningen in de wijken van Ede-stad in 2021 en prognose 2030

¹³ Harde plancapaciteit: ontwikkelruimte opgenomen in vastgestelde bestemmingsplannen. Zachte plancapaciteit: plannen of ideeën die nog niet opgenomen zijn in een vastgesteld bestemmingsplan, maar waarvoor bestuurlijk al wel richtinggevende uitspraken zijn gedaan bijv. principebrief, projectdocument of een andere bestuurlijke uitspraak.

Een globale indicatie van de verdeling naar woningtype op de twee locaties waar verreweg het grootste deel van de woningbouw tot 2030 zal plaatsvinden geeft het volgende beeld: aan de Oostkant van Ede (Veluwe Poort/Kazerneterreinen, Enka, Ede-Oost) worden naar verwachting circa 500 grondgebonden eengezinswoningen gerealiseerd en circa 2.000 appartementen (waarvan een beperkt deel in voormalige kantoorpanden). Aan de Noordwestkant (Kernhem en Veldhuizen) gaat het naar verwachting om circa 700 grondgebonden eengezinswoningen en circa 400 appartementen (deels in voormalige kantoorpanden).

Ruimtelijke trajecten lange termijn

Er lopen op dit moment drie ruimtelijke trajecten waar de regio en dus ook Ede bij betrokken is. Binnen deze trajecten werken rijk, provincies en regio's samen aan een integrale (verstedelijkings)strategie voor wonen, werken en bereikbaarheid voor de langere termijn (vanaf 2025/2030 tot 2040). Bovendien werkt de gemeente Ede momenteel aan de Omgevingsvisie Ede 2040, waarin scenario's voor de lange termijn worden geschetst. Binnen deze trajecten wordt gerekend met een verdere groei van het aantal woningen in de gemeente Ede, waarvan waarschijnlijk een deel zal worden gerealiseerd in Kernhem-Noord aan de noordkant van Ede.

Infrastructurele projecten Ede-stad

De komende jaren staat een groot aantal grote en kleine infrastructuurprojecten gepland, onder meer om de bereikbaarheid van uitbreidingswijken te waarborgen.

Enkele grote infrastructuurprojecten zijn:

- Aanleg van de Parklaan die de A12 ten zuiden van Ede-stad met de N224 aan de noordkant van Ede-stad zal verbinden. De Parklaan zal een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de bereikbaarheid van woningen op de kazerneterreinen en Enka. *Periode: eind 2021 tot medio 2023.*
- Bouw van een nieuw station Ede-Wageningen (op de huidige locatie). *Periode: 2021-2025.*
- Aanpassing van een aantal kruispunten en wegen aan de westkant van Ede om bereikbaarheid van de bedrijventerreinen Heestereng, Frankeneng en De Vallei te verbeteren. *Periode: 2021-2022.*

Daarnaast is een groot aantal kleinere projecten in voorbereiding in de verschillende wijken. Hierbij gaat het vooral om herinrichting van straten, wegen en fietspaden en rioleringswerkzaamheden. *Periode 2021-2024.* Details van al deze projecten zijn te vinden op:

<https://www.ede.nl/in-de-gemeente-edede/in-ontwikkeling>

BIJLAGE 5:

Gebiedsgerichte opkomsttijden

In het verleden werd de brandweezorg gedimensioneerd op basis van de leidraad repressieve brandweezorg. In de leidraad werd op basis van risicobeschouwingen per bouwtype een bepaalde opkomsttijd en slagkracht van tankautosputten en redvoertuigen beschreven. Daarnaast werd er een bepaalde methodiek gehanteerd om op basis van deze criteria te komen tot een dekkingsplan en te komen tot een bepaling of de brandweezorg voldoende was. Bij deze methodiek werd gewerkt met berekende opkomsttijden en met dekkingspercentages in omschreven gebieden per gemeente.

Bij het in werking treden van het besluit Veiligheidsregio's heeft de minister bepaald dat niet meer wordt gewerkt met gebieden maar met objecten en dat er in plaats van berekende tijden gerekend moet worden met werkelijke tijden. In een rapportage door de inspectie (zie rapport "Ter plaatse" van de inspectie ¹⁴) werd vervolgens op basis van deze normen geconstateerd dat geen enkele regio nog aan de wet voldeed terwijl er feitelijk niets aan de brandweezorg was veranderd. Daarop is Brandweer Nederland een project gestart (project "Rembrand"), waarbij de brandveiligheid in de gehele keten is beschouwd. Dat project heeft geleid tot het rapport "Brandveiligheid is een coproductie" ¹⁵. In dat rapport wordt gesteld dat snellere opkomsttijden dan voorheen in feite niet per definitie iets aan de brandveiligheid verbeteren omdat bijvoorbeeld ook de ontdekkingstijd en de meldtijd van een brand belangrijk zijn. De gehele keten moet dus beschouwd worden. Voor de opkomsttijden werd toen 'box 18' uit het rapport "Brandveiligheid is een coproductie" voorgesteld, waarbij het verzorgingsgebied in 3 risicoklassen werd ingedeeld op basis van het "overwegend bouwtype", en voor elke risicoklasse een opkomsttijden met een gemiddelde en een bepaalde bandbreedte is voorgesteld. Nu is het vaak zo dat een in een gebied met een overwegend risico ook een gebouw ligt met een hogere risico. Bijvoorbeeld een ziekenhuis of gevangenis in een nieuwbouwwijk. Het moge duidelijk zijn dat voor dat ene gebouw geen brandweerkazerne wordt gebouwd. Dat gebouw wordt dan benoemd als "hotspot" en komt in het dekkingsplan te staan met mogelijk nadere maatregelen ter verhoging van brandveiligheid anders dan repressie.

Het rapport "Brandveiligheid is een coproductie" is geaccepteerd door brandweer Nederland, en er is een handreiking gemaakt voor het uitvoeren daarvan. Momenteel doen 6 regio's een pilot met het opstellen van een dekkingsplan volgens deze methodiek.

14 Ter Plaatse! Onderzoek naar de opkomsttijden en dekkingsplannen van de brandweer, Inspectie van Veiligheid en Justitie, juni 2012.

15 RemBrand, Brandveiligheid is een coproductie. Opdrachtgever: Veiligheidsberaad, opdrachtnemer: Raad van Brandweercommandanten, mei 2015.

